

SZAKDOLGOZAT

Molnár Antal Bence

2016

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Pénzügy és számvitel alapszak/ Pénzügy és számvitel szakirány

A MONEY TOURS KFT GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Molnár Antal Bence

Konzulens: Dr. Pataki László

Sopron,

2016

Nyugat-magyarországi Egyetem
Közgazdaságtudományi Kar
Pénzügyi és Számviteli Intézet

SAKDOLOGOZAT FELADATKIÍRÁS

A szakdolgozat készítőjének neve:
Molnár Antal Bence

A szakdolgozat címe:
A MONEY TOURS KFT GAZDASÁGI ELEMZÉSE

A szakdolgozat megírásával kitűzött feladatok:

1. A gazdasági elemzés elméleti hátterének megismerése
2. A pénzváltás törvényi szabályozásának megismerése
3. A likviditás vizsgálata a pénzváltás területén
4. A Money Tours Kft. gazdasági elemzése
5. Következtetések levonása és fejlesztési javaslatok meghatározása

Konzulens: Dr. Pataki László

Sopron, 2015. november 27.

PH.

Dr. Ambrus Rita Anna
intézetigazgató

E lap helyére kerül a bekötött verzióba a hallgatói nyilatkozat, melyet külön kell kinyomtatni, kék tollal aláírni. Az elektronikus verzióba nem kell beleerőltetni.

Ha a dolgozat titkosított, a titkosításról szóló határozat a Feladatkiírás elé kerül. A neptunban kézhez kapott határozatot nem kell aláíratni, azt a beadás szerinti intézet szervezi. A titkosításhoz szükséges lépések és határidők az útmutatóban olvashatóak.

MOLNÁR ANTAL BENCE

2016

Pénzügy és számvitel szak (Pénzügy és számvitel alapszak)

Nyugat-magyarországi Egyetem

Közgazdaságtudományi Kar

*Konzulens: Dr. Pataki László PhD
egyetemi docens*

A MONEY TOURS KFT GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Economic analysis of Money Tours Ltd.

Magyarország gazdaságának egyik jelentős területe a pénzváltás, mely főként a határmenti vidékeken elterjedt, itt működnek a legnagyobb eredménnyel a pénzváltással foglalkozó cégek, az Európai Unióhoz való csatlakozás és a Schengeni egyezményhez való csatlakozás miatt, hiszen a határmenti területeken rendkívül élénk a külföldi valuták áramlása.

A szakdolgozatom fő témája a Money Tours Kft. gazdasági elemzése, nagyobb hangsúlyt fektetve az ágazatra jellemző specifikus, nagyon magas likviditásra, melynek oka az, hogy a készletek is különféle valutákból álló pénzeszközök. A vállalkozás fő tevékenységi köre a valutaváltás, melyet három telephelyen folytat. Fontos menedzseri döntés volt, hogy 2013. év elejétől kivált a cégből a dohányiparitermékek kereskedelmével foglalkozó részlege és így módosult a tevékenységi köre, amely nagy hatással volt a vizsgálataim eredményeire. Tevékenysége során jövedelemre tesz szert, valamint hozzájárul a Magyar állam nemzeti jövedelméhez is. A cég Sopron városában működteti telephelyeit, amely a magyar-osztrák turizmus egyik csomópontja a határ közelsége miatt, így élénk a valutaváltás piaca a városban.

A dolgozat szerves részét képezi a második felében kifejtett kutatásaim eredményei, melyek során a dolgozatom elején taglalt elméletet a gyakorlatba is átültettem, melyhez a cég nyilvános, éves beszámolóiból (mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet) nyertem adatokat. A kapott eredményeket értékelése során megállapítottam a gazdálkodó rövid távú likviditását és hosszú távú pénzügyi helyzetét, valamint a jövedelmezőség szempontjából is megvizsgáltam a céget. Az egyes telephelyek hatékonyságának megállapítása érdekében összehasonlítottam a valuta vételi és eladási forgalmakat lebontva az egyes üzlethelyiségekre. A csődelőrejelzési modell alkalmazásával pedig megvizsgáltam, hogy mennyiben fenyegeti csődhelyzet, vagy felszámolási eljárás a vállalkozást.

A vizsgálat során kapott eredményekből megállapítottam, hogy a vállalkozás nagyon magas likviditással működik, ennek meghatározásához megvizsgáltam a vállalkozás környezetében működő versenytársak likviditását is. Minden évben jövedelmező volt, valamint a tőke-szerkezeti felépítése megmutatta, hogy a tőke nagyrészt saját kézben van, az idegen tőke aránya pedig csekély. A forgalmi adatok összevetése révén felállítottam egy hatékonysági sorrendet a telephelyek között. A csődelőrejelzési modell alkalmazása során pedig megállapítottam, hogy csőd nem fenyegeti a vállalkozást. Ezen eredmények fényében javaslatot tettem a magas likviditásból adódó álló tőke befektetésére értékpapírokba, illetve egy újabb üzlet üzembe helyezésével. Véleményem szerint a dolgozatomban leírtak hasznos információkat tartalmaznak a Money Tours Kft. és a hasonló tevékenységű vállalkozások számára.

MOLNÁR ANTAL BENCE

2016

Pénzügy és számvitel szak (Pénzügy és számvitel alapszak)

University of West Hungary

Faculty of Economics

*Supervisor: Dr. Pataki László
associate professor*

ECONOMIC ANALYSIS OF MONEY TOURS LTD.

A Money Tours Kft gazdasági elemzése

One of the most important parts of Hungarian economy is money exchange, which is prevalent mainly on borderlands, money exchange firms function here with the biggest result because of the accession to the European Union and the Schengen Convention because on borderlands flows of the foreign currencies are extremely intense.

The leader theme of my degree thesis is the economic analysis of the Money Tours Ltd. with a greater emphasis on the really high liquidity, which is a specific feature of the money exchange, which reason is that inventories are liquid assets from different currencies. The main activity of the company is currency exchange, which is done on three sites. It was an important managerial decision that the department, which pays attention to the trade of the tobacco products, seceded from the company in the beginning of the year 2013, which has changed the scope of activities, which had a great impact on the results of my investigations. During its activities it gains income and contributes to the national income of the Hungarian state as well. The company operates its sites in Sopron city, which is one node of the Hungarian-Austrian tourism because of the proximity of the border, so market of the currency exchange is intense in the city.

The results of research, which are explicated in the second half, are important parts of my degree thesis, which I put the theory, I anatomized in the beginning of my essay, into practice in, which I gained data from the company's public annual accounts (balance sheet, income statement, additional appendix) for. During the assessment of the gained results I diagnosed the short-term liquidity and long-term financial position of the company, over and above I examined the company from the perspective of the profitability. In order to determine the effectiveness of each sites I compared the currency buying and selling turnover broken down into each premises. I analysed with using the bankruptcy prediction model whether is the company threatened by a bank bankruptcy or liquidation proceedings.

From the results I diagnosed that the company operates with a very high liquidity, to determine this I analysed the liquidity of the surrounding rival companies. It was profitable in every year and structure of the capital showed that the capital is largely in their own hands, the ratio of the debt is minimal. I set up an efficient sequence between sites by comparing the sales data. With using the bankruptcy prediction model I diagnosed that the company is not threatened by bankruptcy. In the light of these results, I came up with investment of the capital, which we have because of the high liquidity, into marketable securities or deploying a new business. In my opinion, the information in my degree thesis are useful for Money Tors Ltd. and other similar activity businesses, too.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS	1
2.	SZAKIRODALMI FELDOLGOZÁS	3
2.1.	A gazdasági elemzés célja	3
2.2.	A gazdasági elemzéshez szükséges adatok forrásai, a beszámolók	4
2.2.1.	A mérleg	5
2.2.2.	A eredménykimutatás	6
2.3.	A likviditás elméleti megközelítése	7
2.4.	Az egyes vagyonelemek vizsgálatának elmélete	10
2.4.1.	Pénzeszközök likviditása	11
2.4.2.	Készletek likviditása	11
2.4.3.	Követelések likviditása	12
2.4.4.	Értékpapírok likviditás	13
2.4.5.	Befektetett eszközök likviditása	13
2.4.6.	A források likviditása	13
2.4.7.	Mérlegen kívüli tételek likviditása	14
2.5.	Vizsgálati módszerek	14
2.5.1.	A rövidtávú likviditási mutatók	15
2.5.2.	Négyfokú likviditási mérleg	15
2.5.3.	A hosszútávú fizetőképesség vizsgálata	16
2.5.4.	Jövedelemezőségi mutatók alkalmazása	17
2.5.5.	Hatékonysági vizsgálat	17
2.5.6.	Csődelőrejelzési modell alkalmazás	18
3.	A MONEY TOURS KFT. BEMUTATÁSA	19
4.	A VIZSGÁLATI TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSA	23
4.1.	Fizetőképesség vizsgálata a Money Tours Kft.-nél	23

4.1.1.	A rövid távú likviditás vizsgálata.....	23
4.1.2.	Hosszú távú pénzügyi helyzet.....	30
4.2.	Jövedelmezőség vizsgálata.....	34
4.3.	Forgalom elemzés.....	38
4.4.	Csődelőrejelzés.....	41
5.	KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATTÉTEL.....	45
5.1.	Következtetések.....	45
5.2.	Javaslatétel.....	46
6.	ÖSSZEFOGLALÁS.....	47

1. BEVEZETÉS

Magyarország gazdaságának szerves részét képezi a pénzváltás ágazata. Számos gazdasági szereplőnek ad elfoglaltságot országszerte, mellyel megélhetést biztosít, valamint hozzájárul az ország bruttó nemzeti jövedelméhez is. Nagy jelentősége van hazánkban e tevékenységnek azért is, mert Magyarország nem tartozik az Euró övezethez, így a hazai valutát nem fogadják el az Unió tagállamaiban, így a nemzetközi kereskedelemhez a magyar Forintot külföldi valutára kell váltani. Számtalan hazai állampolgár külföldön biztosítja a megélhetését, melyet aztán hazai valutára vált, illetve a határvidékeken jellemző a turisztikai tevékenység, mely jelentős mértékben hozzájárul a valutaváltók létjogosultságához.

A pénzváltó szolgáltatók főként a határmenti vidékeken jellemzőek, ahol a külföldi államok közelsége miatt erősebb a valutaáramlás, valamint az európai piac felé történő nyitásnak köszönhetően felélénkült a munkaerő áramlás és a tőke országok közötti szabad mozgása. Ezen demográfiai okokból kifolyólag az ilyen országrészekben tudnak a legnagyobb hatékonysággal működni.

Magyarországon a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény szabályozza a pénzváltók működését. Ennek értelmében a pénzváltó intézményeknek a bűncselekmények megakadályozása és megelőzése érdekében szigorú belső szabályzatot kell készíteniük. E szabályzatot kötelesek a mindenkor hatályos jogszabályoknak, a mintaszabályzatnak és az erre vonatkozó belső eljárásrendnek megfelelő tartalommal kiadni. Így a pénzváltó valamennyi munkatársa a törvényben foglalt ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettségnek eleget tudjon tenni és az olyan ügyleteket, melyek bűncselekmények elkövetéséből származó pénznek a szolgáltatón keresztül történő tisztára mosását, valamint a terrorizmusnak pénzzel való támogatását célozzák, képes legyen felismerni, valamint megfelelően járjon el az ilyen ügyletek esetén.

A belső szabályzat tartalmazza a pénzváltó iratok megőrzésének kötelezettségére irányuló intézkedéseit, a törvényben foglalt ügyfél-átvilágításra vonatkozó intézkedéseket, illetve az illegális tevékenységek felfedésére irányuló szűrőrendszereket. Tartalmaznia kell még a belső eljárási rendeket, a bejelentési kötelezettségek eljárásrendjét, az alkalmazottak, valamint az ügyfelek jogait és kötelezettségeit, a titoktartásra és adatok védelmére irányuló belső szabályrendszert, az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtását, a nyilvántartások rendszerét, a képzésekre és továbbképzésekre irányuló intézkedéseket és egyéb mellékleteket.

Magyarországon nincs törvényi szabályozás a pénzváltók által alkalmazott árfolyamrendszerekre, így azok eltérőek lehetnek. A különböző valutaváltó szolgáltatások saját árfolyamrendszereket dolgoznak ki, melyre több változat is létezik, de mind az államilag meghatározott, a Magyar Nemzeti Bank által közölt középárfolyamhoz kapcsolódik.

Az árfolyamrendszer lehet fix, mikor egyazon árfolyamon váltanak minden összege. Legelterjedtebb változata azonban a lépcsőzetes árfolyamok alkalmazása, amely azt jelenti, hogy a váltandó összeg nagyságától függően más és más árfolyamkategóriába esik a tranzakció. Általában minél magasabb az ügylet összege, annál kedvezőbb árfolyamra számíthat az ügyfél. Ezeket az árfolyamsávokat az intézmények saját döntések, kalkulációk alapján határozzák meg, így ez függhet a napi középárfolyamtól, a vállalat stratégiai céljaitól és földrajzi elhelyezkedésétől egyaránt.

Valamint a szolgáltatók alkalmazhatnak kezelési költségeket is az egyes tranzakciók esetén, amelyek újabb eltéréseket okozhatnak az egyes szolgáltatók kínálatában.

Jelen dolgozatomban a fent említett pénzváltás területén tevékenykedő Money Tours Kft. gazdasági elemzését végzem el. Az elemzés célja, hogy megvizsgáljam a pénzváltó teljes gazdasági helyzetét, a kapott eredményeket értékelve feltárjam az esetleges problémákat, majd ezekre megoldási javaslatot kínáljak. A cég vizsgálatán keresztül képet nyerhetünk a pénzváltó szektor működési mechanizmusáról, törvényi szabályozásáról.

Összefoglalva tehát a pénzváltás a leghatékonyabban az ország határvidékein működő gazdasági ágazat, amely hozzájárul a nemzeti jövedelemhez. Szigorú törvényi és belső szabályzásnak megfelelően kell működniük. Egyéni árfolyamrendszer alkalmazásával működnek, így az ágazaton belül a földrajzi elhelyezkedés és az árfolyamok különbsége miatti eltérések figyelhetők meg.

2. SZAKIRODALMI FELDOLGOZÁS

Ebben a fejezetben a gazdasági elemzésekről szóló és a témához kapcsolódó szakirodalmat fogom feldolgozni. Szó lesz a gazdasági elemzés céljáról, a beszámolókról (mérleg, eredménykimutatás), továbbá a likviditás fogalmával foglalkozok, illetve az elméleti megközelítéseket és a fizetőképesség szempontjából fontos elemek elméleti vizsgálatát végzem el. Miszerint levezetem, hogy a fizetőképesség miért fontos egy vállalkozás életében, mit tekinthetünk likvid eszköznek, vizsgálom az idő- és emberi tényező szempontjából is

A teljes körű gazdasági elemzés elvégzéséhez elengedhetetlen a jövedelmezőség vizsgálata, valamint a hatékonyság vizsgálata is, hiszen csak így kaphat teljes képet és megalapozott információkat a menedzsment, így erről is szó lesz a fejezetben, majd pedig a dolgozat gyakorlati részében az alkalmazom őket.

2.1. A GAZDASÁGI ELEMZÉS CÉLJA

A megfontolt vezetéshez és a megfelelő döntések meghozatalához szükség van a pontos és megalapozott információkra, tehát a gazdasági elemzés a vezetők egyik legfontosabb eszköze. A cégelemzés célja az illető cég pontosabb megértése, az információszerzés a vállalkozás működéséről, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, eredményeiről és azon folyamatokról, melyek a vállalatot jellemzik. Egyvállalat számára a nyereség elérése a legfontosabb amellet, hogy a fizetőképességét meg tudja tartani.

„Az üzleti vállalkozás olyan emberi tevékenység, amelynek alapvető célja, létének értelme fogyasztói igények kielégítése nyereség elérése mellett.” (Chikán, 2008)

Napjainkban rengeteg cég működik egymással versenyezve. Mindegyik kínálja termékeit, szolgáltatásait és küzdenek a fogyasztók pénzéért. Ugyanakkor viszont nagy különbségek is vannak közöttük: a profit mértéke, az eladások mennyisége, a termelési módszerek, a vezetőség hozzáállása mind olyan tényezők, amelyek megkülönböztetik őket egymástól.

A cégelemzés dolga felfedni és megértetni ezeket a tényezőket a jobb döntéshozatal érdekében. Elsődleges cél a jövőben elérhető eredmények meghatározása, a hibák és veszteségek okainak feltárása, valamint azok megszüntetésére való stratégia kialakítása. A több évre visszamenő vizsgálatok eredményei olyan információkat szolgáltatnak a vezetőség számára, melyek segítségével jobban átlátják a cég működését, pénzügyi helyzetét és ezáltal hozzásegíti őket a jó pénzügyi döntések meghozásához.

Ha az elemzés során kizárólag a számokra koncentrálnak, akkor pénzügyi elemzésről, ha pedig a számok mögötti okokra és egyéb, nehezebben mérhető jelenségekre, akkor minőségi elemzésről beszélhetünk. A két féle elemzés, a pénzügyi és minőségi, csakis együtt alkot teljes képet a cégről. Tehát úgy is mondhatjuk, hogy a cégelemzésnek két része van: a pénzügyi elemzés és a minőségi elemzés.

„Ha az elemzés során kizárólag a számokra koncentrálnak, akkor pénzügyi elemzésről, ha pedig a számok mögötti okokra és egyéb, nehezebben mérhető jelenségekre, akkor minőségi elemzésről beszélhetünk.” (Magyar Málnás, 2009)

A pénzügyi elemzés lényege a cég pénzügyi helyzetének megértése. Ez tulajdonképpen a pénzügyi jelentések (mérleg, eredménykimutatás, cash-flow kimutatás) tanulmányozását és a bennük való elmélyülést jelenti.

A minőségi elemzés a céget befolyásoló tényezők minőségével foglalkozik. A pénzügyi elemzéssel ellentétben a minőségi elemzés elemei ritkán fejezhetők ki számokban, illetve nehezen mérhetők. A minőségi elemzés a cégelemzés fontos része, és célja a számok mögötti információkat megértetni.

A gazdasági elemzés nem csak a belső információ szolgáltatásra alkalmas, hanem külső elemzők, hitelezők és befektetők számára is információt nyújtanak. A hitelezőknek és befektetőknek a gazdasági elemzés segít meghatározni a kockázatokat, melyek a vállalattal való együttműködés során felléphetnek. Rossz gazdasági mutató esetén magasabb kamatozás várható a hiteleknel, szigorúbb feltételekkel fektetnek be a vállalkozásba.

2.2. A GAZDASÁGI ELEMZÉSHEZ SZÜKSÉGES ADATOK FORRÁSAI, A BESZÁMOLÓK

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény előírja a vállalatok számára, hogy milyen részletességű számviteli beszámolókat és pénzügyi adatokat kötelesek nyilvánosságra hozni. Kötelesek ezeket a beszámolókat külső elemzők számára is elérhetővé tenni. Az éves beszámoló a mérlegből, az eredménykimutatásból és a kiegészítő mellékletből áll, de tartalmazhatja még a cash-flow kimutatást is, melyek mindenki számára elérhetők a cégbíróságon.

„19. § (1) Az éves beszámoló mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni.” (2000. évi C. törvény)

A különböző vállalkozásokra vonatkozó számviteli beszámolók egymástól eltérhetnek, különböző kritériumok határozzák meg, hogy az adott vállalkozásnak milyen számviteli

politikát, milyen számviteli beszámolórendszert kell alkalmaznia. Ezeket a kritériumokat a 2000. évi C. törvényben világosan meghatározzák.

Magyarországon a kettős könyvviteli beszámoltatási rendszert alkalmazzák legtöbbször, amely azt jelenti, hogy minden változás két számlát érint ahol az adott változás értékét az egyik számla követel oldalára és a másik számla tartozik oldalára is vele egyidőben vezetik fel. Ezen információk összességét könyvelési tételnek nevezzük.

„Kettős könyvvitel: az eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.” (Siklósi-Veress, 2014)

„Egyszeres könyvvitel: a pénzeszközöktől és forrásairól, továbbá az azokban bekövetkezett változásokról vezetett zárt rendszerű nyilvántartás, amit pénzforgalmi könyvvitelnek is neveznek.” (Siklósi-Veress, 2014)

A beszámolási kötelezettség lehet éves beszámoló, kettős könyvvitel esetén, ha a törvényben meghatározott három kritériumból kettő teljesül, illetve szintén a törvényben meghatározott három kritériumból 2 teljesülése esetén lehet egyszerűsített éves beszámoló, kettős könyvvittel. Ha a nettó árbevétel két egymást követő évben nem haladja meg az 50 millió forintot, akkor a vállalkozásnak egyszerűsített beszámolót kell alkalmaznia egyszeres könyvvittel. Amennyiben pedig többségi részesedése van, akkor kettős könyvvitelt kell alkalmazni és konszolidált éves beszámolót kell készítenie (összevont).

2.2.1. A mérleg

A mérleg olyan kétoldalú kimutatási rendszer, amelyben a vállalat teljes vagyonát összevontan vizsgálja, adott időpontra vonatkozóan és kétféle szempont szerint csoportosítva azt. A vagyon tevékenységben betöltött szerepét tekintve beszélhetünk eszközökről és aktívákról, míg a vagyon eredetének szempontjából beszélhetünk forrásokról és passzívákról, így adódik a mérleg két oldala, az eszköz oldal és a forrás oldal. A mérleg az éves beszámoló kötelező része. Minden beszámolási időszak végén köteles a vállalkozás elkészíteni. A számviteli mérleg általános formáját az 1. táblázat szemlélteti:

Eszközök	Források
A. BEFEKTETT ESZKÖZÖK	D.SAJÁT TŐKE
<i>I. Immateriális javak</i>	<i>I. Jegyzett tőke</i>
<i>II. Tárgyeszközök</i>	<i>II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke</i>
<i>III. Befektetett eszközök</i>	<i>III. Tőketartalék</i>
B. FORGÓESZKÖZÖK	<i>IV. Eredménytartalék</i>
<i>I. Készletek</i>	<i>V. Lekötött tartalék</i>
<i>II. Követelések</i>	<i>VI. Értékelésitartalék</i>
<i>III. Értékpapírok</i>	<i>VII. Mérleg szerinti eredmény</i>
<i>IV. Pénzeszközök</i>	E. CÉLTARTALÉKOK
C. AKTÍV IDŐBELI ELHATÁR	F. KÖTELEZETTSÉGEK
	<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i>
	<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>
	<i>III. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>
	G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK
Eszközök összesen	Források összesen

1. táblázat: A mérleg általános formája

Forrás: Saját szerkesztés Siklósi-Veress (2014): Könyvvizetés és beszámolóképzés alapján

A mérlegben szereplő adatok adott időpontban fennálló pénzügyi helyzetet tükröznek, így statikus adatoknak tekinthetők, nem folyamatnak. A gazdasági elemzés során fontos tényező ennek megállapítása, hiszen vállalkozások tevékenysége folyamatokból tevődik össze, melyek értékeléséhez nem elégséges csak az adott időpont vizsgálata, illetve a statikussága miatt könnyebben manipulálhatók a mérleg alapján készített gazdasági mutatók.

2.2.2. Az eredménykimutatás

Az eredménykimutatás fogalma Siklósi és Veress szerint:

„Olyan számviteli okmány, amely egy adott időszakra vonatkozóan, a törvényben meghatározott szerkezetben, összevontan és pénzértékben kifejezve tartalmazza a tárgyévi mérleg szerinti eredménylevezetését.” (Siklósi-Veress, 2014)

Az eredménykimutatás célja az, hogy a beszámoló felhasználóinak megfelelő tájékoztatást nyújtson az üzemeltetés sikerességéről, jövedelmi helyzetéről és annak változásairól, valamint a mérlegben szereplő mérleg szerinti eredményre ható tényezőket feltárja, annak keletkezését leírja a forgalmi adatokból. A számviteli értelemben vett ráfordításokat állítja szembe a bevételekkel. Kétféle számítási módja van, az összköltség eljárásos és a forgalmi költség eljárásos módszerrel. Az eredménykimutatás általános formáját a 2. táblázaton szemléltetem:

I. Értékesítés nettó árbevétele
II. Aktivált saját teljesítmények értéke
III. Egyéb bevételek
IV. Anyagjellegű ráfordítások
V. Személyi jellegű ráfordítások
VI. Értékcsökkenési leírások
VII. Egyéb ráfordítások
A/ Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai
B/ Pénzügyi műveletek eredménye
C/ Szokásos vállalkozási eredmény
X. Rendkívüli bevételek
XI. Rendkívüli ráfordítások
D/ Rendkívüli eredmény
E/ Adózás előtti eredmény
XII. Adófizetési kötelezettség
F/ Adózott Eredmény
XIII. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre
XIV. Jávahagyottosztalék, részesedés
G/ Mérleg szerinti eredmény

2. táblázat: Az összköltség eljárásos eredménykimutatás

Forrás: Saját szerkesztés Siklósi-Veress (2014): Könyvvizetés és beszámolóképzés alapján

2.3. A LIKVIDITÁS ELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉSE

Azért szeretnék nagyobb hangsúlyt fektetni a likviditás elméletének ismertetésére, mert a vizsgált vállalkozás e tekintetben specifikus iparágban tevékenykedik. A pénzváltás területén ugyanis nagyon magas likviditással kell működnie a vállalkozásoknak. Ennek oka az, hogy a tevékenység során végzett gazdálkodásban a pénzeszközök, mint készlet vesz részt, ezért a pénzeszköz állománya a termelő vállalatokhoz képest nagyon magas, így a vizsgálat során ezt is fontos figyelembe venni.

A likviditás vagy fizetőképesség azt jelenti, hogy minden esedékes kötelezettséget határidőre ki tud egyenlíteni a gazdálkodó. A likviditás fogalma alapvetően 2 részre bontható, a fizető képességre és a fizetőkészségre, melyeket később fogok taglalni. Több fokozatát különböztetjük meg a likviditásnak, 5 fokozata van. A likviditás mérésére alkalmazni lehet a beszámolókból készíthető mutatókat, illetve a likviditási mutatókat. Melyekkel külön fejezetben foglalkozok.

Az első a likviditás feletti szint, mikor a vállalatnak sokkal több pénzeszköz áll a rendelkezésére annál, mint amire szüksége van, hogy minden kötelezettségének eleget tudjon tenni. Ebből adódik egy gazdaságossági probléma, mert a túl sok álló pénzeszköz nincs befektetve, így nem vesz részt az újratermelési folyamatban, így bevételtől eshet el a vállalat.

Az optimális likviditási szint esetén a vállalat ki tudja elégíteni a kötelezettségeit és nincs túl sok elfekvő tőke, amelyet be kellene fektetni

A likviditás alatti szint azt jelenti, hogy a vállalatot kívülről vizsgálva még nem lehet észlelni a likviditási problémákat, mert azok csekély mértékűek. Ilyenkor korrigálni kell a stratégiát, hogy visszaálljon az optimális likviditás.

A fizetési fennakadásoknál már komolyabb a likviditási probléma, már a külső szemlélő is észleli a problémákat, mint a szállítók kifizetésének csúszása, bérek elmaradása, stb...

Végül az 5. szintje a likviditásnak a fizetéseképtelenség, mely esetén a vállalatnak nem áll rendelkezésére elegendő pénzeszköz, illetve kivonható tőke a kötelezettségek teljesítésére, csőd vagy ahhoz közeli helyzet áll fenn a vállalatnál.

Először is meg kell határozni a vállalatok szempontjából, mi is az a likviditás. Első lépésként definiálni kell a profitorientált vállalkozásokat. A profitorientált vállalkozás olyan erőforrás rendszer, amely erőforrásokat von magához és azok felhasználásával állít elő értékkel bíró produktumokat (pl.: terméket, szolgáltatást), melyeket profitszerzés céljából értékesít a piacon, majd az így szerzett vagyonból pótolja a korábban felhasznált erőforrást, hogy a termelési folyamat újra kezdődjön. Ezt hívják újratermelési folyamatnak.

„A profitorientált vállalkozás nem más, mint egy erő- forrás-átalakító rendszer, amely (tárgyasult és nem tárgyasult) erőforrásokat von magához, ezek segítségével állít elő értékkel bíró produktumokat (termékeket és szolgáltatásokat), azokat értékesíti a piacon, majd a felhasznált (illetve elhasználódott) erőforrásait e termékek ellenértékéből pótolja, és az átalakító folyamat újra kezdődik. Ezt a folyamatot képezi le a klasszikus újratermelési folyamat.” (Kovács-Mohl, 2012)

A fizetőképesség tehát az újratermelési folyamat egyik jelentős része, hogy a termelés során fennálló kötelezettségek ki legyenek fizetve, így biztosítsa a folyamat zavartalan működését.

A folyamatból adódik, hogy az értékesítéssel a szervezet pénzeszközökre tesz szert, melynek fontos szerepe van rugalmasságuk miatt, ugyanis további átalakítás nélkül, azonnal és előre rögzített értéken alkalmasak tetszőleges erőforrás beszerzésére. A likviditás meghatározásához tehát két alapvető kérdést kell feltenni a vállalat eszközeivel kapcsolatban:

mikor és milyen értéken lehet pénzeszközzé alakítani őket? A pénzzé válás folyamatát célszerű napokban mérni, és eszerint besorolni az eszközöket.

„A pénzügyi szakirodalom is (legalább) négyféle likviditás jelentéstartalmat fogalmaz meg: az eszközök eladhatóságához kapcsolódó likviditást, a pillanatnyi fizetőképességet, a nettóforgótőke-gazdálkodást és finanszírozást, valamint a rövid távú forráshoz jutás képességét” (Havran, 2010).

Már az elején meg kell állapítanunk, hogy a likviditás időhöz köthető, a likviditás pillanatnyi állapotot jellemez. Az éppen esedékes kötelezettségek és a kiegyenlítésükhöz szükséges – likvid, fizetésre alkalmas – eszközök viszonya mutatja meg. Ezen értelmezés szerint likvidnek tekinthetünk egy gazdálkodót valamely pillanatban, ha vagyonelemei vonatkozásában a következő (pénzértékben mért) egyenlőtlenség teljesül: adott időpontban esedékes kötelezettségeknél azok kiegyenlítésére alkalmas likvid eszközök értéke nagyobb, mint a fennálló kötelezettség mértéke. Az a gazdálkodó akinél ez az egyenlet nem teljesül illikvidnek, vagyis fizetéseképtelennek tekinthető. Fontos megemlíteni, hogy a vizsgálat során az eszközök közül nem csak a szabad pénzeszközöket vesszük figyelembe, hanem valamennyi vagyonelemet, amely alkalmas lehet a kötelezettségek kiegyenlítésére, a számviteli törvény a pénzeszközök közé a készpénzt, az elektronikus pénzeszközöket, a csekkeket és a bankbetéteket sorolja be (Szt. 31. §). Létezik egy tágabb számviteli fogalom, az ún. pénzeszköz-egyenértékes, amely olyan rövid lejáratú, magas likviditású befektetések, amelyek könnyen és gyorsan meghatározott összegű pénzeszközre válthatók át, és amelyeknél az értékváltozás kockázata elhanyagolható. Megállapítható tehát, hogy a likviditás pillanathoz köthető fogalom és ebből adódóan megkülönböztetünk előzetes (priori) és utólagos (posteriori) likviditást. Az előzetes likviditás egy előrejelzés a jövőbeni állapotokkal kapcsolatban, míg az utólagos likviditás tényadatokon alapszik. Ezen kettős likviditásmegközelítés szerint, ha a fordulónapra készített számviteli beszámoló adatai alapján számítunk likviditási mutatókat, akkor azok egy, a fordulónapot jellemző utólagos likviditásnak tekinthetők, melyet kiterjeszthetünk (statikus szemlélettel) előzetes likviditási előre jelzéssé.

A fizetőképesség vizsgálatánál elengedhetetlen szempont az emberi cselekvés számbavétele is. Eddig leírtak arra épültek, hogy a gazdálkodó képes-e kifizetni az adott pillanatban fennálló kötelezettségeit, azonban ebben a bekezdésben arról van szó, hogy a fizetés képesség mellett a készség is hozzá tartozik a megfelelő likviditáshoz. Kovács és Mohl szerint az emberi tényezőt is be kell vonni a vizsgálatba, azon felül, hogy a megfelelő pénzeszközök rendelkezésre állnak-e, meg kell vizsgálni a fizetésre való hajlandóságot, készséget.

„A likviditás ezen kiterjesztő értelmezés szerint tehát egyszerre jelent fizetőképességet és fizetőkészséget” (Róth et al., 2005).

A likviditási vizsgálat során számolt mutatók értékelését követően a vezetőség dönt, a további gazdálkodási stratégiáról. Ha a likviditás mértéke túlzottan alacsony, akkor a következő intézkedésekkel lehet növelni:

- Készpénzes értékesítés növelése
- Vevőtől előleg elfogadása vagy kikötése
- Kintlévőségek behajtás,
- Váltók leszámíttatása
- Értékpapír, részesedés eladása
- Nem szükséges tárgyi eszközök, készletek értékesítése
- Beruházások visszafogása
- Hitelek, kölcsönök felvétele
- Vevőállomány faktoráltatása
- Kockázati tőke igénybevétele (tőkebevonás)

Amennyiben a likviditás mértékét túlságosan magasnak ítélik, a következő intézkedésekkel lehet a mutatót csökkenteni:

- Készpénzes vásárlások növelése
- Magas kamatozású hitelek visszafizetése
- Részesedése és értékpapírok vásárlása
- Innováció, beruházás, kutatás és fejlesztés támogatása
- Új technológiák, gyártásra és/vagy piacra való áttérés

Összefoglalva tehát a likviditásnak vagy fizetőképességnek nincs egységes, elfogadott definíciója a szakirodalomban. Ennek ellenére elmondhatjuk, hogy akkor tekinthető likvidnek egy vállalat, ha adott pillanatban esedékes kötelezettségeinek eleget tud tenni. Ebből adódóan a likviditás nem folyamatnak, hanem adott pillanatban fennálló állapotnak tekinthető, így beszélhetünk előzetes vagy utólagos likviditásról, valamint fontos eleme a vizsgálatának a fizetési hajlandóság vizsgálata is az adott vállalkozásnál.

2.4. AZ EGYES VAGYONELEMEK VIZSGÁLATÁNAK ELMÉLETE

A vállalkozás egészéről készített likviditási vizsgálatához elengedhetetlen az egyes vagyonelemek vizsgálata likviditási szempontból, hiszen a téves szemléletből adódóan a

vizsgálat információtartalma nem lesz elégséges a megfelelő menedzseri döntéshozatal kiszolgálásához, vagy éppen rossz döntés születik a nem megfelelő vizsgálati szempont miatt.

E fejezetben sorra veszem, hogy az egyes vagyonelemeket hogyan kell értékelni. Szó lesz a pénzeszközök likviditásáról, a készletek likviditásáról (azon belül is tovább csoportosítva), a követelések és értékpapírok likviditásáról, a befektetett eszközök likviditásáról, a források likviditásáról, valamint a mérlegen kívüli tételek likviditásáról.

Az eszközökkel kapcsolatban azt kell megvizsgálni, hogy az azonnali fizetési kötelezettségek teljesítésére alkalmas formában vannak-e, illetve ha nem, akkor mennyi idő szükséges ahhoz, hogy fizetőképessé váljanak. Ez az abszolút likviditás vizsgálata.

2.4.1. Pénzeszközök likviditása

A pénzeszközök vizsgálata során érdemes két részre csoportosítani az eszközöket. Különbséget kell tennünk a feltétel nélküli és a feltétellel vagy használdozattal likviddé tehető eszközök között.

A feltétel nélküli likvid pénzeszközök olyan eszközök, amelyek azonnal és szabadon, feltétel nélkül, teljes értékükön felhasználhatók a fizetésre. Ilyen például a készpénz, vagy a folyószámlán lévő pénz.

A feltétellel vagy használdozattal járó pénzeszközök a nevükből is adódóan vagy egy bizonyos feltétel teljesülése esetén lesz likvid – például lejár a bankbetét lekötési ideje- vagy bizonyos ráfordítással jár a fizetőképessé válásuk – például a lekötött bankszámláról pénzt veszünk ki, de a szerződés szerint a lekötés határidejének lejártá előtti pénzkivétel esetén a szerződésben meghatározott összeget levonnak a számláról. Így a likviditás vizsgálata során ezeket az eszközöket nem teljes értéken kell figyelembe venni, hanem a ráfordítással csökkentett értékükön.

2.4.2. Készletek likviditása

A készleteket több részre kell bontanunk a diverzifikáció miatt, amely az egyes termékeket elválasztja egymástól. A késztermékeknek, befejezetlen és félkész termékeknek, alapanyagoknak más-más a likviditásuk, ezért külön kell őket vizsgálni egymástól függetlenül. A termékek eladhatóságától is függ a likviditás, hiszen a nehezebben eladható, elfekvő vagy lassan forgó készletek nem likvidék. Ezeknél a termékeknél ha nem volt értékcsökkenés elszámolás, akkor mindenképpen érdemes valamilyen korrekciót alkalmaznunk az értékmeghatározásnál. A vizsgálat során a korrekciót nem csak az értékvesztett termékeknél

kell alkalmazni, hanem a felértékel termékekénél is, ahol a realizálható érték nagyobb a könyv szerinti értéknél.

A befejezettlen és félkész termékek likviditása főként attól függ, hogy a termék milyen készültségi stádiumban van, de több tényező is befolyásolhatja a likviditást.

Ezek a tényezők Kovács és Mohl tanulmánya szerint a következők:

- Terméke egyedisége
- Befejezéshez szükséges tőke- és időigény, valamint a befejezési folyamathoz szükséges tudásbázis

- Gazdálkodó helyzete
- Gazdasági állapotok
- Szezonális hatások

Ebből adódóan a befejezettlen és félkész termékek egyedi vizsgálatokat követelnek, mikor a likviditásukat szeretnénk meghatározni.

Az alapanyagoknál is vannak speciális esetek, mikor egyedi vizsgálatra van szükség. Ilyen eset lehet az, ha az adott alapanyagot csak az adott termékhez lehet felhasználni és ebből adódóan nehéz értékesíteni.

Az alapanyagok esetén fontos kérdés, hogy tervezik-e felhasználni valamely termékhez? Ebben az esetben nem lehet elszámolni likvid eszközként, hiszen felhasználják. Amennyiben nem szándékozzák felhasználni a közeljövőben, akkor lehet vizsgálni a likviditását, mert ebben az esetben szóba jöhet az anyag értékesítése.

A készleteknél fontos megemlíteni, hogy az egyes szerződések is lehetnek hatással a likviditásra.

2.4.3. Követelések likviditása

A követelések likviditását több tényező befolyásolhatja.

Függhet az alábbi tényezőktől:

- A követelés jellegétől,
- A partner fizetőképességétől és készségétől,
- A követeléshez kapcsolódó határidőktől,
- A pénzügyi szolgáltatások fejlettségétől,
- A követelés összegétől

Figyelembe kell venni az előlegeket, a kötelezettségeket csökkentő tételeket valamint a kötelezettségekből átsorolt tételeket (ilyen például a szállító túlfizetése). Valamint a készletekhez hasonlóan az értékvesztést itt is figyelembe kell venni.

2.4.4. Értékpapírok likviditás

Az értékpapírok vizsgálata során megfigyelhetjük, hogy nagy a hasonlóság a pénzeszközök és értékpapírok között a fizetőképesség szempontjából.

„Likviditás szerinti besorolásuk sokkal inkább függ az értékpapírok piacának aktivitásától, mintsem a gazdálkodó szubjektív döntését alapul vevő befektetett, illetve forgóeszköz dichotómiától.” (Kovács-Mohl, 2012)

2.4.5. Befektetett eszközök likviditása

A hosszú távú működést szolgáló tárgyi eszközök és immateriális javak jellemzően nem, de szükség esetén többé-kevésbé pénzzé tehetők. A fizetőképesség szempontjából az értékesíteni kívánt eszközöket érdemes külön kezelni, vagyis a készletekkel megegyező likviditásunka tekinteni. Ez a könyvvezetésben is megjelenik, mikor az értékesíteni kívánt tárgyi eszközt átsorol az áruk közé. Célszerű őket az értékesítésükkel járó költségekkel csökkentett és értékhelyesbítéssel korrigált könyv szerinti értékük közül a kisebbben számon tartani, a készleteknél is megfigyelhető realizálható nettó érték és a könyv szerinti érték lehetséges különbözősége miatt. A fizetőképesség vizsgálata során a térítés nélkül vagy apportként átadásra szánt eszközöket nulla értékkel célszerű figyelembe venni, mivel ezekből a tranzakciókból pénzáramlás nem várható.

2.4.6. A források likviditása

A vizsgálatot nem csak az eszközökre kell korlátozni, hanem azok forrás szerinti csoportosítás is fontos szempont, hiszen ez mutatja meg, hogy az eszközök milyen formában és mikor kerülnek ki a vállalat tulajdonából. A saját tőke is tartalmazhat olyan elemeket, amelyeknek kötelezettségtartalmuk lehet likviditás szempontjából, például a kapott pótbefizetések, vagy tőketartalékként elhelyezett összegek, amelyek feltételhez kötötten vissza kell fizetnie a vállalatnak. A jegyzett tőke részeként a jegyzett, de be nem fizetett tőke szintén követelésként kell kezelni a vizsgálat során. A céltartalékok értékelésénél meghatározó, hogy milyen beszámolórendszert alkalmaz a vállalat, illetve a képzése milyen szabályok szerint történik.

2.4.7. Mérlegen kívüli tételek likviditása

Itt eltérés figyelhető meg a nemzetközi és a magyar szabályozás között, a Számviteli törvény céltartalék képzését rendeli el a függő és jövőbeni kötelezettségekre, addig az IAS 37 ezt nem engedi meg, de ezek figyelembevételre fontos lehet a likviditás vizsgálatánál, ugyanis ha nem történik céltartalékképzés ezekhez a tételekhez kapcsolódóan, akkor indokolt lehet a mérlegbe emelésük a jövőbeni pénzügyi helyzet pontosabb előre jelzésének érdekében. A vizsgálat során fontos az elkülönítése a hátra sorolt, hosszú, illetve rövid lejáratú céltartalékoknak.

A kötelezettségeknél azért fontos a különbségtétel, mert meghatározza, mikor és milyen fizetőeszközöket kell a kiegyenlítéshez biztosítani. A hosszú és a rövid időtáv közötti különbségtétel konvención alapszik, az egyéves időtáv önkényesnek tekinthető, valamint egyes gazdálkodók üzleti ciklusa hosszabb, mint egy év, ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy például a számviteli törvény szabályozza a hosszú, illetve rövid lejáratú kötelezettségek közé való besorolás kritériumait. Adódhatnak olyan esetek is, amelyek valamely paraméter miatt kiszakadnak a csoportosításból.

„A hosszú és a rövid időtáv közötti különbségtétel konvención alapszik, az egyéves időtáv önkényesnek tekinthető. Az egyes kötelezettségeknek lehetnek olyan paraméterei, amelyek kiszakítják azokat a fenti hátra sorolt, hosszú lejáratú – rövid lejáratú tagolásból.”(Kovács-Mohl, 2012)

Az időbeli elhatárolások bizonyos elemei szintén követelés vagy kötelezettség tartamúak így likviditás szempontjából azokkal megegyező módon célszerű kezelni.

2.5. VIZSGÁLATI MÓDSZEREK

Következő alfejezetekben bemutatom, az általam használt vizsgálati módszereket, melyek segítségével elemeztem a Money Tours Kft. gazdálkodását. Szó lesz a rövid távú pénzügyi mutatókról, majd a hosszú távú fizetőképességről, jövedelmezőségi mutatókról, a hatékonyságról, valamint a csődelemzésről. A statikus mutatókhoz szükséges alap adatokat a vállalkozás mérlegéből és eredménykimutatásából nyerhetjük ki, így statikus eredményeket kapunk.

A likviditás mint korábban említettem időponthoz kötött tényszerű állapotot jelent, így a vizsgálati eredményeket is eszerint kell kezelni. De maga a fizetőképesség egy gazdálkodó életében nem pontszerű, vagyis az iparági összehasonlítások adhatnak releváns információt,

vagyis a vizsgálatok eredményét össze kell hasonlítani a többi hasonló paraméterekkel rendelkező gazdálkodók eredményeivel. Így nyerhető a lehető legpontosabb információ a menedzsment számára.

2.5.1. A rövidtávú likviditási mutatók

Ebben a fejezetben a likviditás mérésének elvi hátterével fogok foglalkozni. Ide tartoznak a mérésre alkalmas eszközök és módszerek, mint a beszámolókból készíthető mutatók, a likviditási mutatók. Először a statikus rövidtávú likviditási mutatókról lesz szó. A likviditási elemzés a gazdasági elemzések egy fajtája, így azokhoz hasonlóan többféle módszer és mutatórendszer alkalmazható a fizetőképesség vizsgálatára. Ebben a fejezetben az elméleti mutatókat fogom sorra venni, elméleti hátterének, képletének és információtartalmának szempontjából, melyek megfelelőek a rövidtávú (lév vagy annál rövidebb időre vonatkozó) likviditás vizsgálatához.

Az **általános formája (3. ábra)** likviditási mutatónak: a likvid eszközök osztva a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ha az eredménye nagyobb-egyenlő, mint 1 az a vállalat számára jót jelent, hiszen elegendő, vagy több likvid eszköz áll rendelkezésre, mint kötelezettség. Ez a képlet nem elégséges a teljeskörű vizsgálathoz, mert nem bontja elemeire a likvid eszközöket.

$$\frac{\text{Likvid eszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Beszélhetünk még **likviditási gyorsrátáról, pénzeszközök likviditási mutatójáról, másod- és harmadfokú likviditási mutatóról**. Melyekről bővebben a vizsgálat elvégzéséről szóló fejezetben lesz szó.

2.5.2. Négyfokú likviditási mérleg

A négyfokú likviditási mérleg segít az eszközök csoportosításában a likviditás szempontjából. Az eszközöket fizetőképessé alakításukhoz szükséges idő szerint csoportosítja, illetve segítségével külön tudjuk vizsgálni az eszköz és a forrás oldalon szereplő eszközöket a fent említett csoportosítás alapján.

A teljes részleteség bemutatása nélkül a 4. ábrán vázolom, hogy néz ki a négyfokú likviditási mérleg.

Eszközök		Források	
Megnevezés	Érték	Megnevezés	Érték
I. Azonnal pénzzé tehető eszközök (E I.)		I. Azonnal esedékes kötelezettségek (F I.)	
II. Éven belül pénzzé tehető eszközök (E II.)		II. Éven belül esedékes kötelezettségek (F II.)	
III. Éven túl pénzzé tehető eszközök (E III.)		III. Éven túl esedékes kötelezettségek (F III.)	
IV. Befektetett eszközök		IV. Saját tőke	
Eszközök összesen		Források összesen	

3. Táblázat A négyfokú likviditási mérleg Forrás: Saját szerkesztés Kresalek - Pucsek (2012) munkái alapján

A mérleg értékei alapján számíthatjuk ki a különböző fokú likviditásokat. Minden fokozatban az eszközök arányát vizsgáljuk a forrásokhoz viszonyítva. Az elsőfokú likviditásnál az első kategóriákat. A másodfokú likviditásnál összeadjuk az első két kategória értékét eszköz és forrás oldalon is, majd elosztjuk az elsőfokúhoz hasonlóan. A harmadfokú likviditás esetén is hasonlóan járunk el, az első 3 kategóriát adjuk össze eszköz és forrásoldalon is. Jelen dolgozatomban a megfelelő adatok hiánya miatt nem tudom alkalmazni a négyfokú likviditási mérleget, csupán megemlítem ezt a módszert is.

2.5.3. A hosszútávú fizetőképesség vizsgálata

A hosszú távú fizetőképesség, vagyis a tőkeáttétel vizsgálata elengedhetetlen a teljeskörű fizetőképesség megállapításának szempontjából. A vállalatok a tevékenységeiket nem csak rövid, de hosszú távú forrásokból is finanszírozhatják, mint például a hitelfelvétel, befektetések, stb... A hosszú távú kötelezettségek a határidők lejártának következtében rövidtávúvá fognak válni, illetve a kamatokat is fizetni kell, így elengedhetetlen a vállalatnak a jövőbeni teljesítésükről való gondoskodás, ebben segít a hosszútávú elemzés.

A hosszútávú pénzügyi helyzet elemzéséhez elengedhetetlen az adósságállományra vonatkozó mutatókat kiszámítása, mint például az **adósságállomány aránya**, a **saját tőke aránya**, az **adósságállomány fedezettségi mutató**, vagy a **saját tőke multiplikátor**. Ezek a mutatók mind elősegítik a vállalati menedzsment számára a hosszú távú, vagyis a stratégiai

döntések meghozatalát. Segítségükkel megállapítható, hogy mikor törlesszék az egyes hiteleket, milyen forrásokat kell, illetve lehet, valamint mikor kell bevonni a vállalkozásba.

2.5.4. Jövedelmezőségi mutatók alkalmazása

A vezetőség számára elengedhetetlen a pénzügyi helyzet ismeretén felül tisztában lennie a vállalat jövedelmezőségével is. Általában a gazdasági szereplők elsődleges célja a profitszerzés, melyet csak jövedelmező gazdálkodás mellett tudnak elérni. A jövedelmező gazdálkodás során a vállalat úgy gazdálkodik az erőforrásokkal, eszközökkel, hogy azok megtérülnek a gazdasági tevékenység végén és az így szerzett vagyont újra be tudják fektetni a vállalkozásba. Egy vállalat akkor jövedelmező, ha a termelés eredménye meghaladja annak költségeit, de nem feltétlenül a legnagyobb piaci részesedésű vállalat a legjövedelmezőbb, mert az a körülmények függvénye, mint például a menedzsment, a termékskála, az általános gazdasági környezet, stb.

A jövedelmezőségi mutatók az egyes vállalatok profittermelő képességét fejezi ki. A jövedelmezőség szoros kapcsolatban áll a nyereséggel. Segítségükkel megítélhetjük, hogy a vállalat milyen eredményességgel működik. Tehát a jövedelem az újratermelési folyamat végterméke és annak mozgó rugója, a nem jövedelmező vállalkozások esetében nő a csőd és az eladósodás veszélye.

Nem csak a belső vezetésnek nyújtanak információt a jövedelmezőségi mutatók, hanem a külső szemlélőknek, elemzőknek is. A vállalkozások célja a minél magasabb jövedelem szerzése, amely nem csak a magasabb profitot biztosítja, hanem a külső megítélést is javítja, amely révén könnyebben tud forrást bevonni a vállalkozás. A hitelezők olcsóbban biztosítanak hitelt, mert a jó jövedelmezőségi mutatók alapján kisebb a kockázata annak, hogy befektetésük nem térül meg. Hitelezői oldalról nézve a megtérülés egyik feltétele a nyereségesség gazdálkodás.

A dolgozatomban a **saját-tőke arányos jövedelmezőséggel (ROE)**, az **eszközarányos jövedelmezőséggel (ROA)**, valamint a **komplex jövedelmezőségi mutató** értékeit fogom meghatározni és ezek alapján értékelni a vállalkozást.

2.5.5. Hatékonysági vizsgálat

Fontos része a teljeskörű gazdasági elemzésnek a hatékonyság vizsgálata. Ennek célja a vezetőség tájékoztatása a gazdasági tevékenység folyamatainak hatékonyságáról. Célja felismerni az olyan elemeket, melyek kevésbé hatékonyak és feltárni a velük kapcsolatos

problémákat, illetve meghatározni hogy a folyamatok mely részei hatékonyak és miért. Elősegíti a vállalat megfelelő irányú fejlesztését a minél magasabb hatékonyság elérése céljából. A hatékonyság azt jelenti, hogy minél nagyobb eredményességet tudjunk elérni minél kisebb ráfordítással.

A hatékonysági vizsgálatnak is több változata és módszere létezik. A dolgozatomban a teljesítménymutatók használatával fogom a vizsgált vállalkozás különböző telephelyeit összehasonlítani a forgalmi adataik alapján, így megállapítva, hogy melyik telephelyen bonyolítják a legtöbb pénzváltási ügyletet. A vizsgálat folyamán a valuta vételi és eladási forgalmat is figyelembe vettem, és mindkét szempontból vizsgáltam a telephelyeket. A fenntartási költségek a forgalom nagyságrendjéhez képest nem releváns mértékben térnek csak el egymástól.

2.5.6. Csődelőrejelzési modell alkalmazás

A vizsgálat végén elvégzem a vállalkozásra vonatkozóan az Altman féle csődelemzési modellt, melynek elméletét a későbbi Csődelőrejelzés című alfejezetben fejtek ki. A csődelemzés célja 1-2 évre előre vizsgálni, hogy a csődhelyzet, vagy felszámolási eljárás veszélye fenyegeti-e a vállalkozást, az elmúlt évek tendenciái alapján. Többféle csődmodell létezik, én az Altman modellt választottam a vizsgálatban, mert ehhez a modellhez szükséges mutatók mind rendelkezésre álltak, illetve ki tudtam számolni őket a beszámoló adatai alapján.

Alapvetően minden cég a vállalkozás folytatásának elve szerint gazdálkodik, így szeretnék elkerülni a csődeljárást. Ebben segítenek a csődelőrejelzési modellek, mert ezek segítségével tudjuk vizsgálni, hogy mely tényezők változása hogyan befolyásolta a vállalat gazdaságát. Mely tényezők vannak negatív vagy pozitív hatással a gazdálkodással. Segítenek feltárni az alapvető működési problémákat és előre jelzik, hogy mely tényezőket szükséges megváltoztatnunk ahhoz, hogy elkerüljük a csődöt.

3. A MONEY TOURS KFT. BEMUTATÁSA

A Money Tours Kft. egy Magyarországon 1998 óta működő, Sopron szerte több telephellyel rendelkező cég, amelynek egyéb tevékenységek mellett fő tevékenységi köre a pénzváltás, mely során hozzájárul az ország nemzeti jövedelméhez, illetve saját jövedelemre tesz szert. Ezt 3 telephelyen végzi. Tevékenysége pénzgazdálkodási folyamatnak tekinthető, hiszen a készletét főként hazai és külföldi valutából álló készpénz teszi ki.

Melléktevékenységként árukereskedelmet is folytat a cég, újság és különböző élelmiszeripari cikkek forgalmazásával, de tevékenysége szempontjából a pénzváltás a legjelentősebb.

Korábban 2012-ig a cégen belül dohánytermékek forgalmazása is történt, de a 2012. évi CXXXIV. a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény értelmében nem nemzeti dohányboltnak minősült, így ezt a tevékenységét nem folytathatta tovább.

A cég a pénzváltási tevékenységét a Raiffeisen Bank Zrt. ügynökeként végzi, melyet a következőképpen definiálhatunk: pénzügyi intézmény javára, nevében, felelősségére és kockázatára folytatott tevékenység, amelynek célja a pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységének megbízási szerződés keretében történő végzése.

A pénzváltás tevékenységének definíciója pedig a következő: az árfolyamjegyzéken feltüntetett külföldi fizetőeszközök adásvétele a törvényes fizető eszköz ellenében, valamint az árfolyamjegyzéken feltüntetett külföldi fizetőeszközök adásvétele külföldi fizetési eszközök ellenében.

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény ügyfél azonosításra vonatkozó előírásait betartandó, köteles a pénzváltó egységes szövegű hirdetményben az ügyfélfogadásra kijelölt helyiségekben közzétenni. Valamint kötelező az ügyfél-azonosítás jogszabályban meghatározott esetekben az 500.000.- Forint összeghatárt elérő, vagy meghaladó pénzváltási ügyletekben.

Minden tranzakciót szigorú számadású bizonylaton állít ki 2 példányban, melynek egyik példánya az ügyfélnél marad, a másik példány a vállalaté, mely elraktározza a kötelező megőrzési határidőre. A hamisgyanús bankjegyeket jegyzőkönyv ellenében bevonja.

A Társaság és az ügyfél a kölcsönös együttműködés követelményeinek értelmében egymást haladéktalanul értesíti az ügylet szempontjából jelentős körülményekről (árfolyam, kedvezmény), tényekről, valamint felhívják egymás figyelmét az esetleges változásokra. Az ügyfelek részére biztosítja a teljes körű tájékoztatást: a pénzváltással összefüggő, az ügyfeleket

érintő minden előírás kifüggesztését magyar, angol és német nyelven. A tranzakció befejeztével és pénztártól való távozás után egymással szemben követelés nem keletkezhet. Az esetleges panaszokat az ügyfelek a panaszbejelentő lapon, illetve közvetlenül a Banknál jelezhetik. A Társaság az ügyféllel kapcsolatos adatokat üzleti titokként kezeli. Minden olyan az egyes ügyfelekről rendelkezésre álló tény, információ, adat, amely az ügyfél személyére, adataira, vagyoni helyzetére vonatkozik, üzleti titoknak minősül.

A Társaság naponta végez árfolyam meghatározást és annak eredményét az ügyfelek számára jól látható helyen köteles kihelyezni. Árfolyamképzése során egyénre szabott, lépcsőzetes árfolyamrendszert alkalmaz a vétel és eladás összegének függvényében.

A Társaság az alkalmazottak számára is biztosítja a zavartalan munkavégzéshez szükséges körülményeket, így gondoskodik a megfelelő eszközökről és biztonságos munkavégzési helyekről. Például a bankjegy valódiságának megállapításához szükséges tárgyi eszközöket (UV lámpa, számítógép, jogtiszta számítógépes programok, árfolyamjegyzés, nagyító, stb.) és információkat valutaismertető formájában biztosítja.

A biztonságtechnikai okokból és az esetleges félreértések elkerülése végett képi adatrögzítés zajlik minden telephelyen, melyről az ügyfelek értesítést kapnak.

A zavartalan működés elengedhetetlen része a személyi feltételek. Amelyek magában foglalják az alkalmazottak szakirányú végzettségét, idegennyelv-ismeretét és természetesen azt, hogy erkölcsileg feddhetetlenek legyenek. A dolgozóktól elvárható a precíz munkavégzés, mindig a munkavégzésnek megfelelő ruhában, állapotban jelenjenek meg. A gyakorlatban biztosítja a Társaság, hogy elegendő forint fedezet mindig rendelkezésre álljon, hogy az Ügyfelek bármilyen nagyságrendű igényét azonnal ki tudja elégíteni.

Összességében nézve a Money Tours Kft. fő tevékenysége a pénzváltás, melyet a Raiffeisen Bank Zrt. ügynökeként hajt végre, több telephelyen a jogszabályoknak megfelelő módon. Mindemellett törekszik arra, hogy az ügyfelek és alkalmazottak számára megteremtse az optimális körülményeket és biztosítsa a megfelelő információkat.

Számviteli politika

A Money Tours Kft. kettős könyvvitelt vezet és egyszerűsített éves beszámolót készít. Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatását összköltség eljárással készíti el. A mérlegkészítés időpontja a tárgyévet követő év február 28.-a. A társaság eszközeit december 31.-i fordulónappal tényleges mennyiségfelvétellel leltározza. A társaság az éves adózott eredményt eredménytartalékként kívánja nyilvántartani.

Elhelyezkedés

A dolgozat szempontjából elengedhetetlen a vállalkozás régiójának ismerete. A Money Tours Kft. Győr-Moson-Sopron megyében helyezkedik el, mely az ország egyik határvidéke, ennek fontosságát a következő fejezetben taglalom. A megyén belül Sopron városában találhatóak a vállalkozás telephelyei, az elhelyezkedése véleményem szerint az egyik legkedvezőbb döntés volt a vállalkozás életében, hiszen Sopron az osztrák határ mentén helyezkedik el. A 2004-es Uniós csatlakozás, majd később a Schengeni Egyezményhez csatlakozva jelentősen felélénkült a nemzetközi piac, illetve a munkaerőáramlás is. Ennek és a határ közelségének hatására mára jelentős a valutaforgalom figyelhető meg, hiszen számos magyar állampolgár vállal Ausztria területén munkát, így fizetését itthon Forintra kell váltania. Illetve az osztrák turizmus mértéke is jelentős a városban és környékén. Pont ezen okoknál fogva a Money Tours Kft. legjelentősebb forgalma az Euróban figyelhető meg, de emellett számos más ország valutájával is foglalkozik. Például USA Dollárral (USD), Svájci Frank (CHF), Román Lej (RON), Horvát Kuna (HRK), stb.

Telephelyek:

1. Kép: Pagoda sor
Forrás: Boruzs Ádám fotója

*2. Kép: Várkerület 42.
Forrás: Saját készítés*

*3. Kép: Várkerület 8.
Forrás: Saját készítés*

4. A VIZSGÁLATI TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSA

Ebben a fejezetben a korábban elméleti szinten említett mutatókat és módszereket fogom a gyakorlatban is alkalmazni a Money Tours Kft. vizsgálata során az elmúlt 6 év tükrében. A rövid illetve hosszú távú vizsgálatokat, a jövedelmezőség vizsgálatát, a vállalkozás különböző telephelyeit fogom összehasonlítani a forgalmuk alapján, elvégzem az Altman féle csődelemzési modellt, majd pedig értékelni fogom az eredményeket. A dolgozatban feltüntetett eredményeket külön táblázatban számoltam, így magát a számolási folyamatot nem írom le jelen dolgozatban, csak az eredményeket prezentálom. A számításokhoz szükséges adatok forrása a cég éves beszámolóí, felhasználtam hozzá az év végi beszámolóban szereplő Mérlegeket, Eredménykimutatásokat és Kiegészítő mellékleteket, valamint külön kutatást végeztem az azokban nem szereplő adatok megszerzése érdekében. Az egyes fejezetekben táblázat és diagramm szerűen is megjelenítem az eredményeket. A vizsgálatot a 2010-2015 közötti időszakra folytattam le.

4.1. FIZETŐKÉPESSÉG VIZSGÁLATA A MONEY TOURS KFT.-NÁL

A vizsgálat értékeléséhez szükség volt, az iparági átlagok meghatározásához. Azért volt szükség rá, mert a pénzváltók tekintetében nem lehet a mutatók általánosan elfogadott értékeit célul kitűzni, hiszen ez az iparág specifikusságából adódóan rossz eredményre vezetne. Ezen vállalatok esetében a pénz nem csak, mint pénzeszközöket, hanem mint készletet is kell értelmezni.

Az iparági átlagokat a vállalat környezetében hasonló tevékenységeket végző vállalatok beszámolóiból számolt értékek átlagaként határoztam meg. Ezen számításokat a dolgozatomban nem taglalom. A vállalkozás környezetében a következő pénzváltók tevékenykednek, így ezek adataiból számítottam átlagot, mert ezen vállalatok esetében a földrajzi elhelyezkedés miatt hasonló feltételekkel működnek: Limit Change Kft., Exclusive Change Kft., Correct Change Kft., Geld Tours Kft., Brava Kft., Money Tours Kft. Az egyes vállalatok tőkeszerkezetükben eltérőek voltak, így a vizsgált adatok diverzifikációja nagy volt.

4.1.1. A rövid távú likviditás vizsgálata

Ebben az alfejezetben végzem el a rövid távú likviditási mutatók számításából nyert eredmények vizsgálatát és értékelését. A négyfokú likviditási mérleget egy külön fejezetben fogom taglalni.

Az éves beszámolókból kinyert adatok, melyek szükségesek voltak a vizsgálatok elvégzéséhez a következők (1. táblázat):

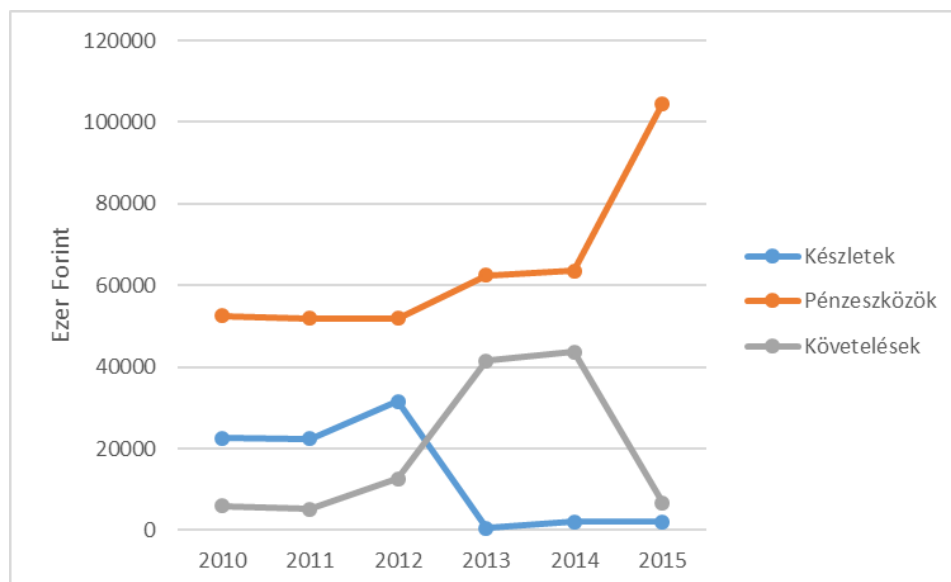
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Forgóeszközök	80990	79361	96135	104492	109295	113366
Készletek	22579	22351	31570	438	2028	2055
Követelések	5903	5099	12670	41522	43722	6692
Pénzeszközök	52508	51911	51895	62532	63545	104619
Rövid lejáratú kötelezettségek	4030	3239	5700	7157	6900	8275

4. táblázat: Beszámoló adatai a likviditás méréséhez

Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Az értékek ezer forintban értendők

Jól látható az adatokból, hogy a cég évről évre folyamatos növekedési ütemet ért el. Majdnem minden adat növekedési tendenciát mutat, kivéve a készleteket, melynek okát később fejtem ki. Az adatokból is kitűnik, hogy jelentősebb változás állt be a cég életében a 2012 és 2013 esztendőben, hiszen több érték is ugrásszerűen változott. Az arányok változásából kitűnik, hogy 2012-ig a vállalatnak nagyobb arányú készletek álltak rendelkezésre, 2013-tól pedig lecsökkent a készletek mértéke, ellenben nőtt a pénzeszközök mértéke, valamint a követelések mértéke is ugrásszerűen növekedett ebben az évben. A követeléseknél még egy nagyobb változás figyelhető meg a 2014 és 2015 között. A rövid lejáratú kötelezettségek összességében növekedtek, de az évek során ingadozás is megfigyelhető az értékek között. Szemléltetése az 5. ábrán figyelhető meg.

1. ábra: Alapadatok alakulása Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A likviditási gyorsráta alakulása

A likviditási gyorsráta képlete: forgóeszközökből kivonjuk a készletek értékét, majd az így kapott összeget elosztjuk a rövid lejáratú kötelezettségekkel.

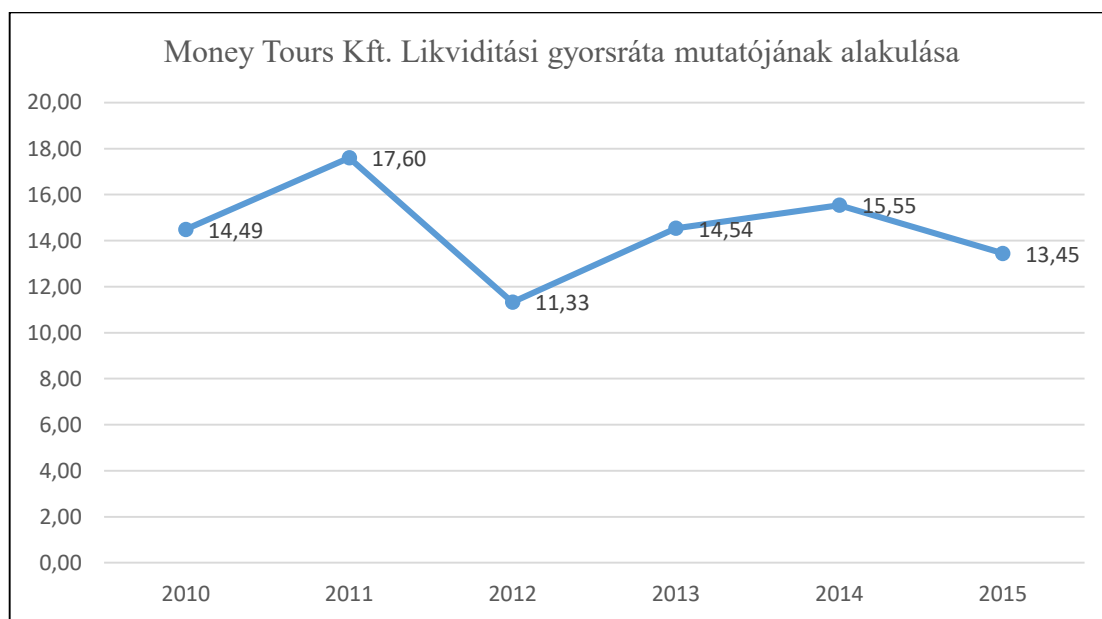
Értéke 1,5 felett mondható jónak, ez azt jelenti, hogy az azonnal esedékes kötelezettségeknek eleget tud tenni a vállalkozás. Ha az értéke nagyon magas, azt jelenti, hogy túlzottan likvid a vállalkozás, tehát vagy a kötelezettségekkel, vagy a pénzeszközökkel nem bánik hatékonyan, a fölös eszközöket az újra befektetéssel lehet hatékonyabbá tenni.

A likviditási gyorsráta értékei a következők voltak (2. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Likviditási gyorsráta	14,49	17,60	11,33	14,54	15,55	13,45

5. táblázat A likviditási gyorsráta értékei
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Szemléltetése a 6. ábrán diagramm formájában:

2. ábra: Money Tours Kft. Likviditási gyorsráta mutatójának alakulása
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A táblázatból és a diagrammból is jól kitűnik, hogy a gyorsráta értéke minden évben magas volt. Első ránézésre azt lehetne mondani, hogy magas az érték, így a gazdálkodó nem bánik hatékonyan a forgóeszközökkel. A pénzváltás területe likviditási szempontból speciálisnak mondható, hiszen a készletek főként pénzeszközből állnak és azzal bonyolítja a tevékenységét, így ebben az iparágban elvárható a magasabb likviditási értékek. A korábban említett 1,5-ös érték főként a termelő vállalatokra igaz, a pénzváltók tekintetében nem kell ennyire szigorúan venni ezt az értéket, hiszen ha e-körül az érték körül mozognának az éves

adatok, akkor a pénzváltó tevékenysége során nem lenne likvid, nem tudná elvégezni a célkitűzéseit. Az iparági átlag értéke 10,7-körüli érték. Ehhez képest is magas volt a mutató értéke, így elmondható, hogy a Money Tours Kft. magasabb likviditással működik a környező versenytársaihoz képest.

A mutató görbájén látható a már korábban említett 2013-ban lezajlott változás is, ennek okát a harmadfokú likviditás vizsgálatánál fejtem ki. Ezen az egy évi értéken kívül minden évben növekedés figyelhető meg a likviditás szempontjából, amely azt jelzi, hogy a gazdálkodó vagyona növekszik, így ajánlott az újra befektetést alkalmazni, a hatékonyság növelésére.

Pénzeszköz likviditási mutató alakulása

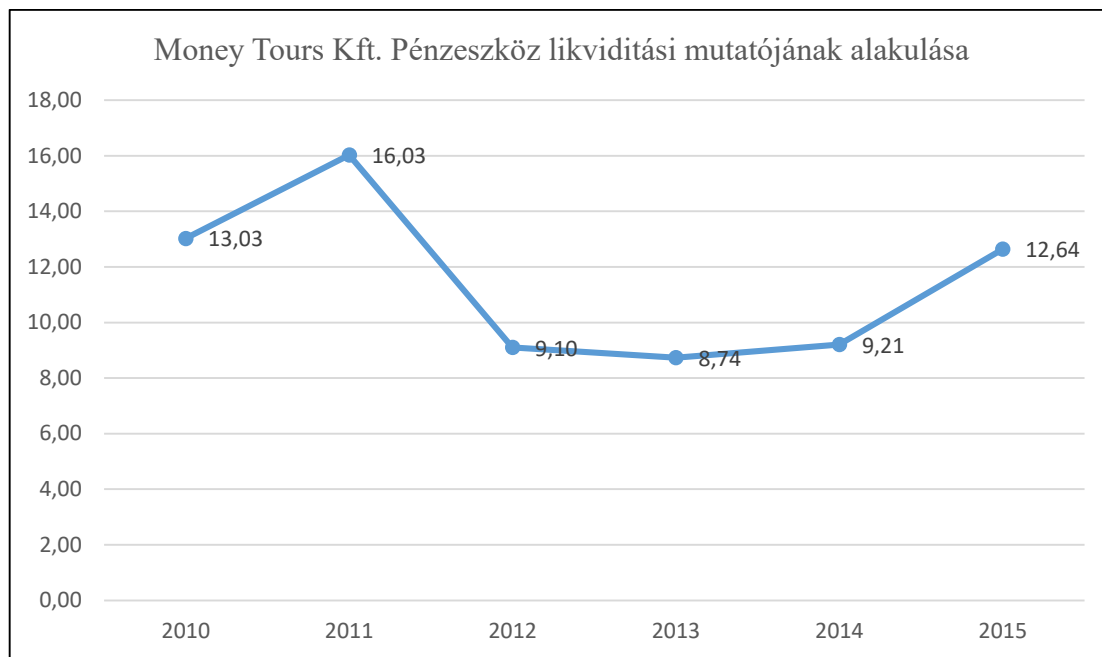
A **pénzeszközök likviditásának** képlete a következő: pénzeszközök osztva a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ez a forma azért nem elégséges a likviditás meghatározására, mert csak a pénzeszközöket veszi figyelembe, az egyéb likvid eszközöket nem. Ez a legszigorúbban vett likviditási mutató, értéke 1 körül rendkívül ideálisnak mondható.

A pénzeszközök likviditási mutatójának értékei a következők voltak a vizsgált időtartamon (3. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pénzeszközök likviditása	13,03	16,03	9,10	8,74	9,21	12,64

6. táblázat Pénzeszközök likviditásának értékei
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A 7. ábra szemlélteti a mutató alakulását:

3. ábra: Money Tours Kft. Pénzeszközök likviditási mutatójának alakulása
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Az iparági átlaga ennek a mutatónak 9,1-es értéket mutatott. A 2012-től 2014-ig tartó időszakban az átlagos érték körül volt a mutató, de előtte nagyon magas értéket mutatott, majd a tavalyi esztendőben ismét növekedésnek indult.

Jól látható az értékeken, hogy a 2012-es évben drasztikusan leesett ez a mutató 7 ponttal. Ennek oka az volt, hogy míg a pénzeszközök állománya stagnált, vagy nem jelentős mértékben változott, addig ugyan ebben az évben a rövid lejáratú kötelezettségei majdnem a duplájára növekedtek a vállalkozásnak. De az is megfigyelhető, hogy a csökkenés mértéke lelassult és a következő években újra növekedésnek indult és 2015-re megközelítette a kiindulási értéket. Maguk az értékek a magasságuk ellenére korábban említett specifikus iparágnak köszönhetően az átlaghoz képest nem túlzottan magas, de jónak mondhatók.

A másodfokú likviditási mutató alakulása

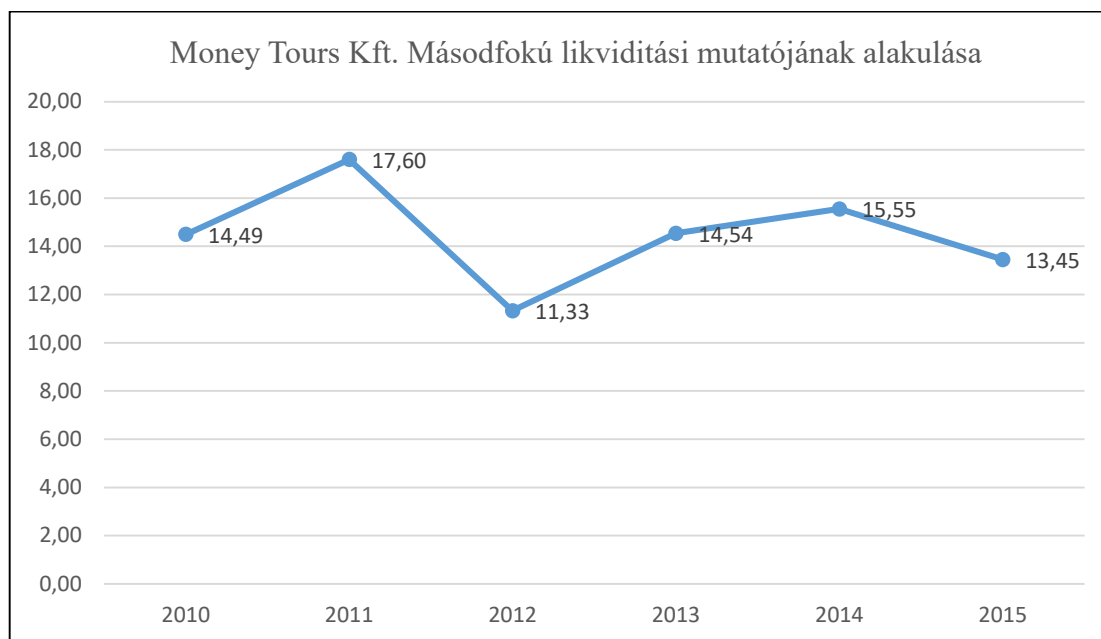
A **másodfokú likviditási mutató** már kicsit jobban részletezi a likvid eszközöket: a pénzeszközök és követelések összeg osztva a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ez a forma már a pénzeszközökön túl figyelembe veszi a vállalkozás követeléseit is, melyek a likviditás szempontjából felhasználhatók. Értéke 1,3 körül jelent jót a vállalatnak.

A másodfokú likviditási mutató értékei a vizsgált időtartamon a következők voltak (4. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Másodfokú likviditási mutató	14,49	17,60	11,33	14,54	15,55	13,45

7. táblázat: Másodfokú likviditási mutató értékei
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A mutató értékeit nyomon követhetjük a 8. ábrán:

4. ábra: Money Tours Kft. Másodfokú likviditási mutatójának alakulása
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Ez a mutató azonos értékeket mutat a likviditási gyorsrátaival, így értékelés hasonlóképpen alakul, melyet már egyszer kifejtettem, így itt azzal foglalkozom, hogy miért azonosak az eredmények a két mutató esetében. A másodfokú likviditási mutató csak a pénzeszközök és a követelések értékét veszi figyelembe, a készleteket és az értékpapírokat figyelmen kívül hagyja. A likviditási gyorsráta esetén az összes forgóeszközt figyelembe veszi, a készleteken kívül, tehát az értékpapírokat is magában foglalja ez a mutató. Az egyezés oka tehát az, hogy a cég nem rendelkezik értékpapírokkal, így a készletek értékével csökkentett forgóeszközök értéke megegyezik a pénzeszközök és a követelések összegével. Ezen okból adódik, hogy ez a két mutató a cég esetében azonos értéket mutat. Sajnos a vizsgált időszak első évében már nem rendelkezett a cég értékpapírokkal, de 2009-ben eladta mindet, azóta sem került a tulajdonába értékpapír. Tehát a likviditás menedzselést kizárólag az egyéb forgóeszközökkel végzi a vállalkozás.

Az iparági átlag 10,7 volt. A Money Tours Kft. értékei ennél a mutatónál is meghaladják a átlag értéket, így ezen mutató alapján is magasabb likviditású a vállalat.

A harmadfokú likviditási mutató

A legrészletesebb mutató a **harmadfokú likviditási mutató** amely a pénzeszközökön és követeléseken túl a készleteket is figyelembe veszi. A képlete: a pénzeszközök, követelések és készletek összértéke osztva a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ennek szintén 1,3 körüli értéke az ideális a vállalat számára.

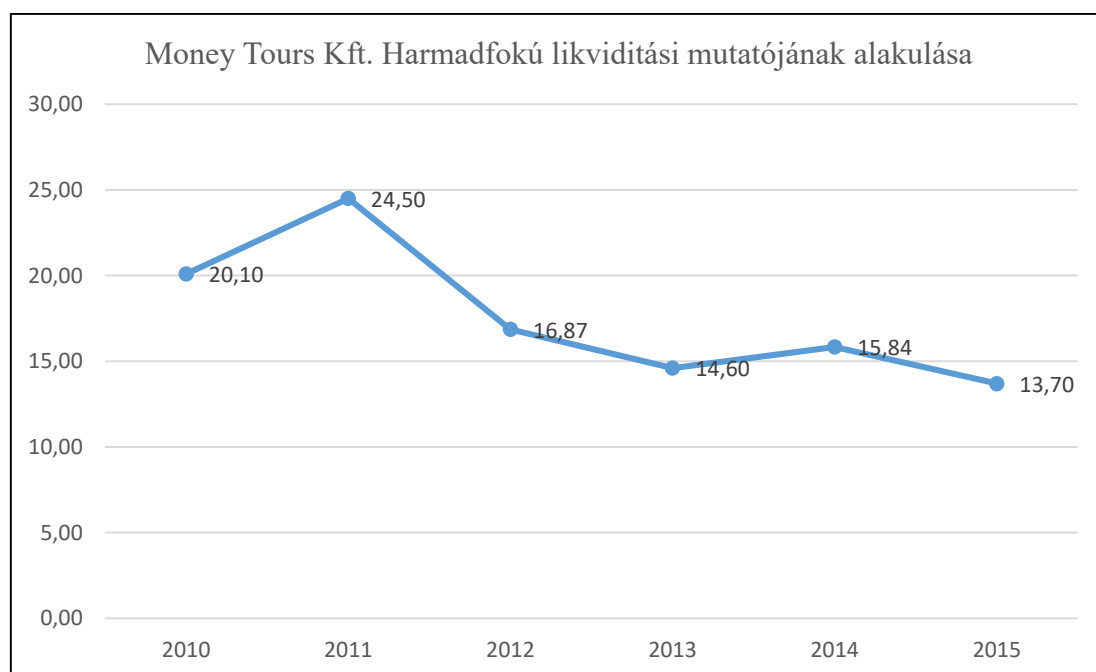
A 2010-2015 –ös időszakban a harmadfokú likviditási mutató a következő értékeket mutatta (5. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Harmadfokú likviditási mutató	20,10	24,50	16,87	14,60	15,84	13,70

8. táblázat: Harmadfokú likviditási mutató értékei

Forrás: Saját készítés a beszámoló adatai alapján

Grafikus ábrázolása a 9. ábrán figyelhető meg:

5. ábra: Money Tours Kft. Harmadfokú likviditási mutatójának alakulása

Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A vizsgálati időszak elején nagyon magasnak mondható az érték, de a vizsgálati időszak végére az iparági átlag felé közelített, mely 11,4 volt a számításaim szerint. A 2012-ben megfigyelhető egy nagyon erős visszaesés a mutatónál. Ennek oka az, hogy egészen 2012 év végéig a vállalkozás részeként működött dohánytermékek kereskedelme is, a pénzváltóktól független telephelyen, de egy cégen belül működtek a különböző tevékenységek. A 2012. évi CXXXIV. a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény életbe lépése miatt 2013-tól a dohánytermékek árusítása csak és kizárólag nemzeti dohányboltokban lehetséges. E törvénykezés miatt a cég átalakult, és

kivált belőle a dohánycikkeket forgalmazó részleg, egy új különálló vállalkozás képében. Ez a vállalkozás vásárolta fel a korábbi dohánykészletet, ennek okán drasztikusan lecsökkentek a készletek illetve megnőttek a pénzeszközök és követelések, ahogy az a korábban feltüntetett adatokból is jól kitűnik. Ez a változás a legtöbb mutatóban is megfigyelhető, de itt a legszembetűnőbb, illetve itt releváns megemlíteni és azért itt került sor rá, mert a harmadfokú likviditási mutató már számításba veszi a készleteket is.

Összességében tehát elmondható, hogy a mutatók alapján a Money Tours Kft. magas likviditással működő vállalkozás, amely az iparág specifikusságát tekintve is magasnak mondhatók, ajánlott a mutatók mértékének csökkentése, illetve az újra befektetéssel való hatékonyságnövelés, mondjuk értékpapírok vásárlásával. Az adatok és a mutatók alapján is a vállalat gazdasági növekedést ért el az évek során.

A mutatók és a beszámolók adataiból is jól kitűnik, hogy jelentősebb változás 2012-ben volt a cég életében, hogy kivált belőle egy új, dohányipari vállalkozás, amely a likviditás menedzselést is átalakította, hiszen kevesebb áru készlettel működik a vállalat, melynek kiesését pénzeszköz és követelés növekedéssel korrigált cég, majd a követeléseket folyamatosan csökkentette és pénzeszközzé váltva növelte a likviditását.

4.1.2. Hosszú távú pénzügyi helyzet

A következő fejezetben a cég hosszútávú pénzügyi elemzését fogom elvégezni a 2010-2015-ig terjedő időszakban. A vállalat megfelelő értékeléséhez elengedhetetlen megvizsgálni a pénzügyi helyzetét, hiszen a hosszú távú stratégia a vállalat fennmaradásának egyik elengedhetetlen eleme. A menedzsment stratégiai döntéseinek meghozatalának alapjául szolgálnak a pénzügyi mutatók, a megfelelő döntések meghozásához nem csak a rövidtávú, hanem a hosszú távú pénzügyi helyzet ismeretére is szükség van, hiszen a hosszú távon esedékes kötelezettségek teljesítéséről is gondoskodni kell, idővel azok is rövidtávúvá válnak.

A vállalkozás adósságállománya alakulásának értékelésekor lényeges szempont lehet, hogy a vállalkozás tudja-e biztosítani a következő gazdasági évben esedékes adósságszolgálat fedezetét. Ehhez azonban a mérleg adatain kívül az eredménykimutatás egyes adataira is szükség van

A számítások elvégzéséhez szintén az év végi beszámolókból gyűjtöttem ki az adatokat, melyek a vizsgált vállalkozás esetében a következők voltak (6. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Összes eszköz	105642	101627	133725	137105	137226	140392
Forgóeszközök	80990	79361	96135	104492	109295	113366
Saját tőke	62480	82821	118786	124468	126770	130420
Adósságállomány	8289	6291	9130	5190	2034	1648
Rövid lejáratú kötelezettségek	4030	3239	5700	7157	6900	8275
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	18971	23253	39829	8340	1634	8566
Adózott eredmény	16144	20341	35965	5682	2302	11324
Értékcsökkenési leírás	6135	7509	8785	9900	10811	7173

9. táblázat: A pénzügyi helyzet elemzéséhez szükséges adatok
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján
Adatok ezer forintban értendők

Adósságállomány és saját tőke aránya

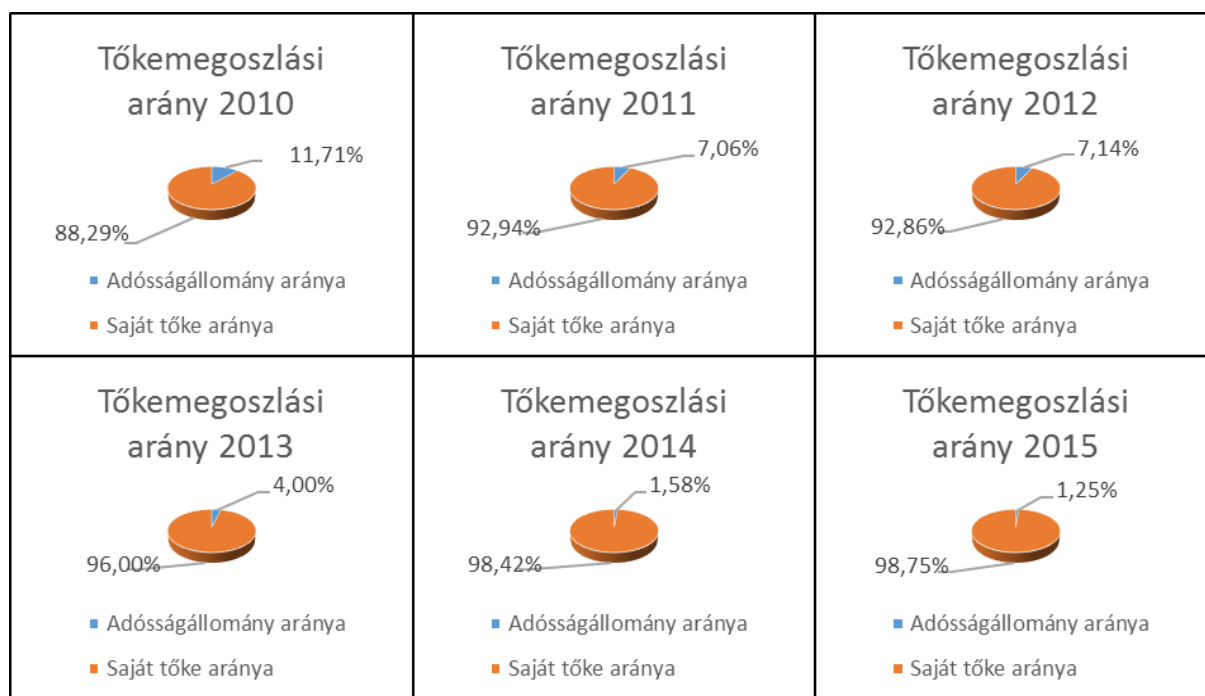
Az első két mutatóval egyszerre foglalkozom, az adósságállomány arányával és a saját tőke arányával, hiszen ez a két mutató együttesen a teljes tőkét vizsgálja. A két mutató reciproka egymásnak, így a vállalkozás tőkéjét azon szempont szerint osztják fel százalékos értékben, hogy milyen tulajdonban vannak, idegen vagy saját. Az adósságállomány aránymutatója értelemszerűen az adósságállományt osztja el a saját tőke és az adósságállomány együttes értékével, míg a saját tőke aránymutatója a saját tőkét osztja el ugyan azzal az értékkel. Értékelésénél általában a 60-40 százalékos szabály érvényes, mi szerint a saját tulajdon rész 40%, az idegen tőke aránya 60% esetén jó.

A Money Tours Kft. tevékenysége alatt a vizsgált időtartalon belül a két mutató arányai a következők voltak (7. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adósságállomány aránya	11,71%	7,06%	7,14%	4,00%	1,58%	1,25%
Saját tőke aránya	88,29%	92,94%	92,86%	96,00%	98,42%	98,75%

10. táblázat: A Money Tours Kft saját tőke és idegen tőke megoszlási aránya
Forrás:Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A tőke szerkezetét a 10. ábrán is megfigyelhetjük:

6. ábra: Tőkemegoszlás arányai
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A vállalkozás nincs eladósodva, a tőke nagy része saját tulajdonban van. A megoszlási arányok évről évre történő változása azt mutatja, hogy az idegen tőke aránya egyre jobban csökken. Vagyis az idegen tőke költségei egyre kisebbek, a saját tőke bőven fedezi azokat.

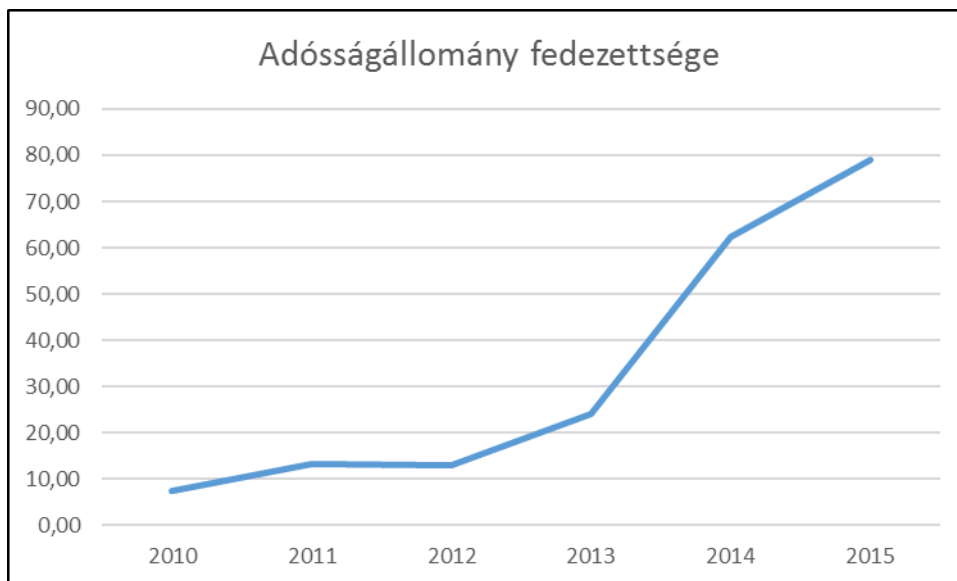
Adósságállomány fedezettségi mutató

A következő mutató az adósságállomány fedezettségi mutató, amely azt mutatja meg, hogy a saját tőke mennyiben nyújt fedezetet az idegen tőke költségeire. Az adósságállomány osztva a saját tőkével megadja a mutató értékét, amelynek 1 fellelti értéke jó, hiszen ha 1, akkor a saját tőke értéke legalább annyi, mint az idegen tőke, így megfelelő fedezetet biztosít.

A cég mutatóinak értékeit a 8. táblázat tartalmazza, grafikus ábrázolását pedig a 11. ábra.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adósságállomány fedezettsége	7,54	13,16	13,01	23,98	62,33	79,14

11. táblázat: A Money Tours Kft. adósságállomány fedezettségi mutatójának értékei
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

7. ábra: Adósságállomány fedezettsége
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A diagram alapján elmondható, hogy az adósságállomány fedezeti mutatója nagymértékű emelkedő tendenciát mutat, amely jó a vállalkozás szempontjából, hiszen csökken az eladósodás veszélye. Az adósságok fedezete minden évben biztosított volt, többszörösen is. Ez annak köszönhető, hogy az adósság aránya minden évben csökkent, míg a saját tőke minden évben növekedett, ahogy azt az előző mutatók esetén és a táblázat adataiból megfigyelhettük.

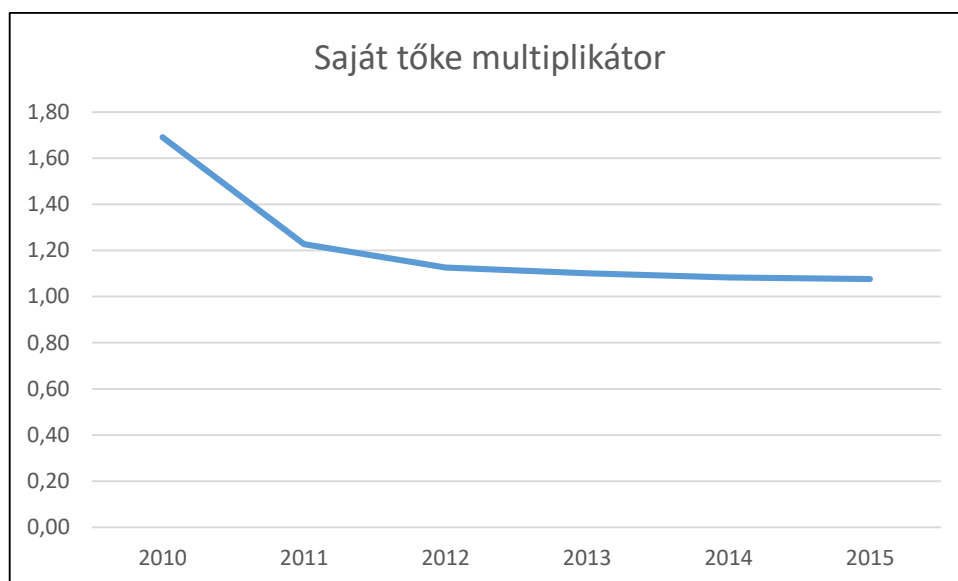
Saját tőke multiplikátor

A következő mutató a sajáttőke multiplikátor, amely megmutatja, hogy a vállalkozás hányszorosára tudta növelni a tulajdonosok befektetett saját tőkéjét, mekkora eszközállományt tudott létrehozni. Az Összes eszközt kell elosztanunk a Saját tőke értékével, így kapjuk meg a mutatót. Értéke 1 felett jó.

A Money Tours Kft. tevékenysége alatt így alakult (9. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saját tőke multiplikátor	1,69	1,23	1,13	1,10	1,08	1,08

12. táblázat: A Money Tours Kft. saját tőke multiplikátor mutatói
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

8. ábra: Saját tőke multiplikátor
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

A 12. ábrán megfigyelhető, hogy a többi hosszú távú pénzügyi helyzet mutatóval ellentétben ez a mutató csökkenő tendenciát mutat, amely nem jó, mindenképpen meg kell fordítani az irányt, hogy emelkedjen. A mutató értéke minden évben 1 felett volt, így elmondható, hogy a vállalati vagyont minden évben sikeresen növelték.

A Money Tours Kft. hosszú távú pénzügyi mutatói alapján a gazdálkodása jónak mondható, gazdasági növekedés jellemző a vizsgálati időre, de a növekedés mértéke csökken. A saját tőke- adósságállomány arányában a saját tőke növekedése az adósságállomány csökkenése figyelhető meg, ezáltal az adósságfedezet is növekedett.

4.2. JÖVEDELMEZŐSÉG VIZSGÁLATA

Ebben a fejezetben a jövedelmezőségről lesz szó, hiszen hosszú távon a likviditás csak akkor tartható fenn, ha a vállalat a gazdasági tevékenység során jövedelemre tesz szert, tehát jövedelmező. Alapvetően a vállalatok célja a gazdaságos működés és a profitszerzés. A jövedelmezőségi mutatók azt vizsgálják, hogy milyen hatékonyan kezeli az eszközeit és menedzseli a tevékenységét. Általában ezek a mutatók az vállalat profitelőállító képességét mérik.

Foglalkozni fogok a saját-tőke arányos jövedelmezőséggel (ROE), az eszközarányos jövedelmezőséggel (ROA), valamint a komplex jövedelmezőségi mutatóval.

A vizsgálathoz szükséges adatok a következők voltak (10. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adózott eredmény	16144	20341	35965	5682	2302	7173
Adózás előtti eredmény	17968	22048	38157	6649	2960	7425
Saját tőke	62480	82821	118786	124468	126770	130420
Összes eszköz	105642	101627	133725	137105	137226	140392

13. táblázat: A Money Tours Kft. jövedelmezőség szükséges adatai
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján
Adatok ezer forintban értendők

Saját tőkearányos nyereség (ROE)

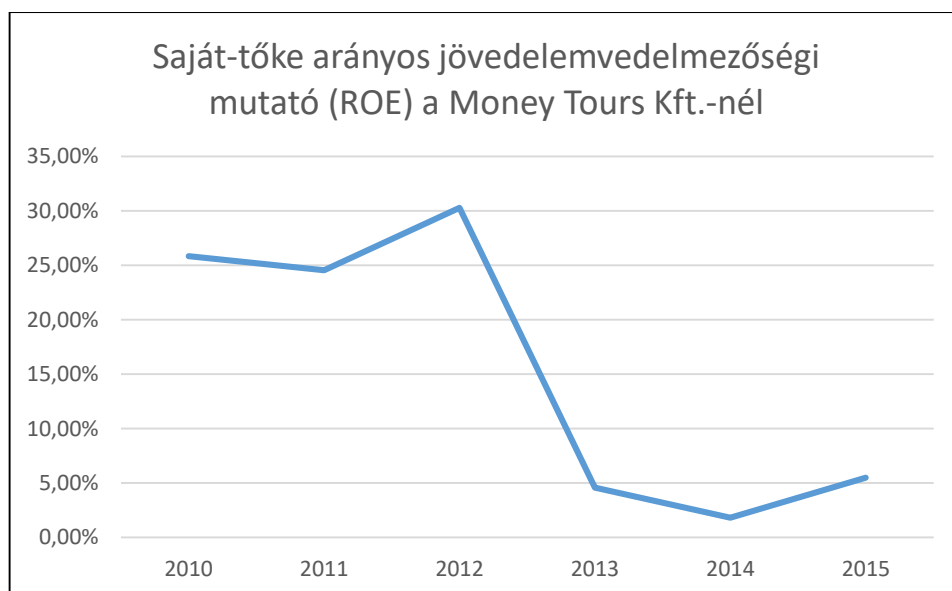
Ez a mutató megmutatja, hogy a befektetett saját-tőke mekkorahozamot termelt a vállalatnak a vizsgált időszakban. Az adózott eredményt viszonyítja a saját-tőkéhez százalékos arányban, így megmutatja, hogy a tulajdonosok által rendelkezésre bocsátott és a tevékenység során felhalmozott vagyon milyen eredményt produkált. Az értéke minél magasabb, annál több jövedelmet ért el a vállalkozás.

A Money Tours Kft estében a következő módon alakult (11. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saját-tőke arányos jövedelemv(ROE)	25,84%	24,56%	30,28%	4,57%	1,82%	5,50%

14. táblázat: A Money Tours Kft. ROE mutatói
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Grafikus ábrázolása a mutató értékeinek a 13. ábrán látható:

9. ábra: Saját tőke arányos jövedelmezőségi mutató (ROE) a Money Tours Kft.-nél
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Az adatokból látszik, hogy a vállalkozás minden évben jövedelmező volt, de 2012 és 2013-as adatokból látszik, hogy a mutató aránya nagymértékben csökkent, majd újra

növekedésnek indult. Ennek valószínűsíthető oka a már korábban említett tevékenységi kör változása lehetett.

Eszközarányos jövedelmezőség (ROA)

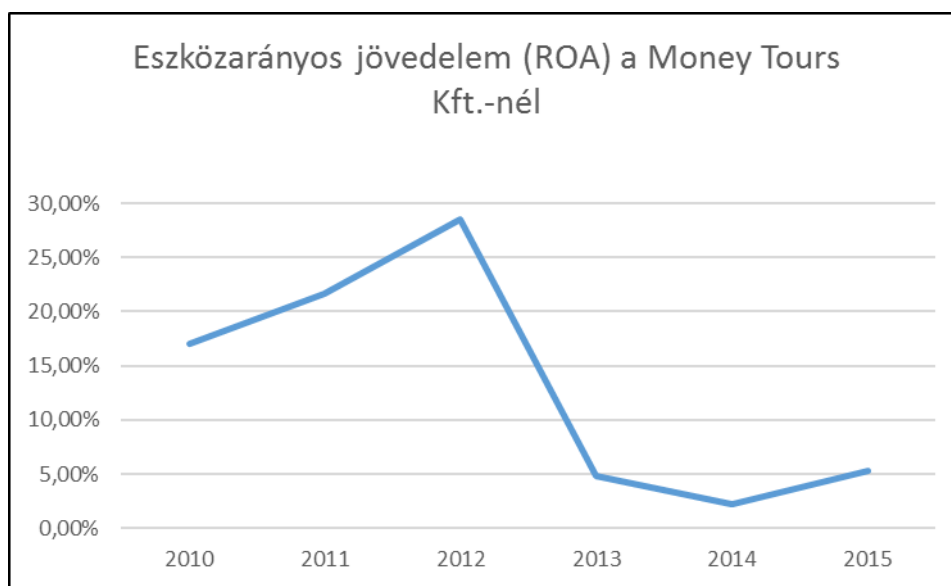
Ez a mutató a vállalat egészének eredményességét méri, azt mutatja meg százalékosan, hogy a vállalkozás teljes eszközállománya átlagosan milyen hozamot ért el. Az adózás előtti eredményt elosztjuk az összes eszközzel. Minél magasabb a mutató értéke, annál nagyobb hozamot ért el a társaság az eszközeinek működtetésével.

A Money Tours Kft.-nél a vizsgált időszakban a következők voltak az értékek (12. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Eszközarányos jövedelem (ROA)	15,28%	20,02%	26,89%	4,14%	1,68%	5,11%

*15. táblázat: A Money Tours Kft. ROA mutatóinak értékei
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján*

Értékeit a 14. ábra szemlélteti:

*10. ábra: Eszközarányos jövedelem (ROA) a Money Tours Kft. esetében
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján*

Ez a mutató is hasonló értéket mutat az előzőhöz képest, ugyan úgy minden évben jövedelmező volt a vállalkozás, de 2013-ra az érték nagy zuhanást mutat, szintén a tevékenységi kör módosulása miatt. Azóta pedig növekvő tendenciát mutat

Komplex jövedelmezőségi mutató

A következő mutató a komplex jövedelmezőségi mutató, amely az adózás előtti eredményt viszonyítja a lekötött eszközökhöz (befektetett eszközök + készletek). Szintén minél

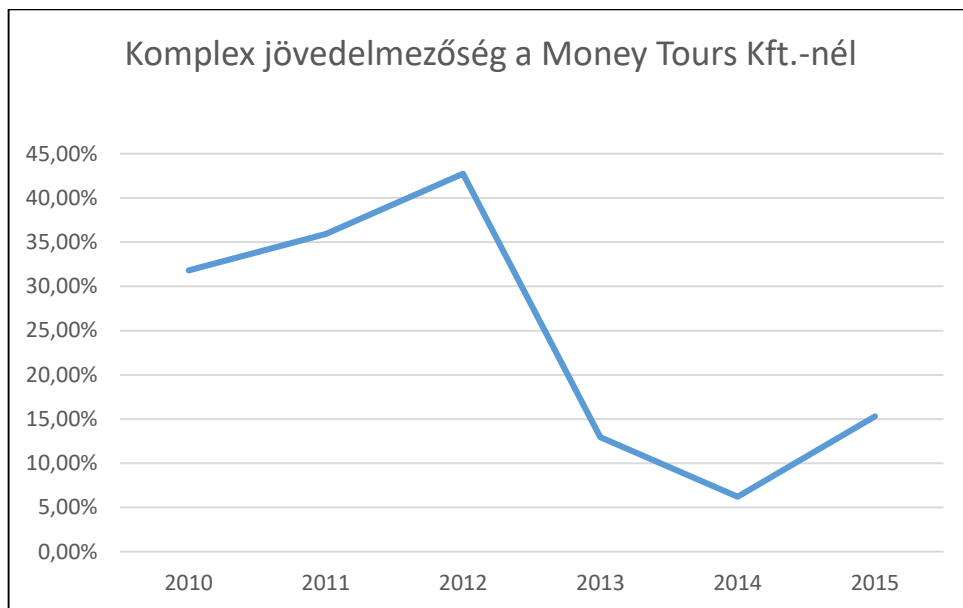
magasabb az értéke, annál több jövedelmet ért el a vállalkozás. Az értékeket százalékosan mutatja.

A Money Tours Kft. adataival számolva a következő értékeket kaptam (13. táblázat):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Komplex jövedelmezőségi mutató	31,83%	35,92%	42,73%	12,96%	6,22%	15,29%

16. táblázat: A Money Tours Kft. komplex jövedelmezőségi mutatói
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Diagrammon ábrázolva (15. ábra):

11. ábra: Komplex jövedelmezőség a Money Tours Kft.-nél
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján

Ezek az adatok is hasonló tendenciájú diagrammot adnak, más értéken, mint a ROE, illetve a ROA mutató. Minden évben jövedelmező volt a vállalkozás, 2013-ban itt is egy nagyobb értékviszátesés figyelhető meg, szintén valószínűsíthető, hogy a tevékenységi kör megváltozása miatt, hiszen a készletek mennyisége is abban az évben csökkent le, amely nagyban befolyásolhatja a mutató alakulását.

Összességében elmondható, hogy a Money Tours Kft. jövedelmezően végzi a gazdálkodási tevékenységét. Mindhárom számolt mutató hasonló tendenciát mutatott. Jól látható, hogy a tevékenységi kör módosulása nagyban befolyásolta a jövedelmezőséget is, ahogy a likviditást is. Az utóbbi évek jövedelmezősége viszonylag alacsony volt, így annak növelése mindenképpen ajánlott. Mindhárom mutató esetén az utóbbi 2 év tendenciája emelkedést mutatott, ami jót jelent, a jövedelmezőség növelésére irányuló tevékenységeket fokozni kell, hogy az értéke visszaálljon a vizsgálati időszak első felében kapott eredményekhez.

4.3. FORGALOM ELEMZÉS

Ahhoz, hogy a vezetőség számára megfelelő képet tudjunk alkotni a vállalatról, meg kell vizsgálnunk a hatékonyságot is. A dolgozatomban a hatékonyságot az egyes telephelyek forgalmának alakulásával vizsgálom.

A 2012. évi CXVI. a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló törvény hatálya a Magyarországon székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező pénzforgalmi szolgáltatóra, pénzváltási tevékenység végzésére jogosult hitelintézetre, valamint a pénzváltás közvetítésére jogosult kiemelt közvetítőre terjed ki, így a Money Tours Kft.-re is. Ezen oknál fogva 2013-tól jegyzik a forgalmi adatokat, melyeket a vizsgálatban felhasználtam. Az adatokat havi, illetve telephely szerinti bontásban őrzi meg a vállalat. A vizsgálat során sajnos a 2010-2012-es időszakra az adatok hiányoztak, így a dolgozat jelen fejezetében csak a 2013-2015-ös időszak vizsgálatát tudtam elvégezni.

A Money Tours Kft. három pénzváltó tevékenységgel foglalkozó telephellyel rendelkezik, a soproni Várkerületen kettő üzlethelyiséggel – a Várkerület 42. szám alatt (továbbiakban Várkerület 42.), valamint a Várkerület 8. szám alatt (továbbiakban Várkerület 8.) - illetve a soproni vasúti pályaudvarnál a Pagoda soron egy üzlethelyiséggel (továbbiakban Pagoda).

A cég adatai alapján a következő táblázatot készítettem (14. táblázat):

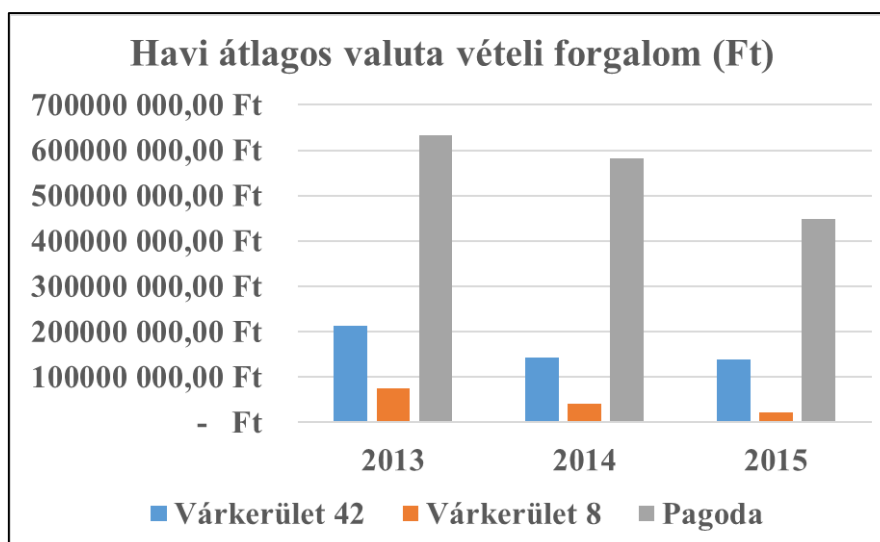
2013		Összesen	Havi átlag
Várkerület 42	vétel	2 544 183 739,50 Ft	212 015 311,63 Ft
	eladás	94 997 441,92 Ft	7 916 453,49 Ft
Várkerület 8	vétel	897 606 501,00 Ft	74 800 541,75 Ft
	eladás	8 868 505,00 Ft	739 042,08 Ft
Pagoda	vétel	7 586 529 454,30 Ft	632 210 787,86 Ft
	eladás	209 314 825,00 Ft	17 442 902,08 Ft
	Összes vétel	11 028 319 694,80 Ft	
	Összes eladás	313 180 771,92 Ft	
2014		Összesen	Havi átlag
Várkerület 42	vétel	1 578 419 243,00 Ft	143 492 658,45 Ft
	eladás	50 744 624,52 Ft	4 613 147,68 Ft
Várkerület 8	vétel	497 534 430,00 Ft	41 461 202,50 Ft
	eladás	4 374 786,00 Ft	364 565,50 Ft
Pagoda	vétel	6 976 004 777,27 Ft	581 333 731,44 Ft
	eladás	126 189 036,00 Ft	10 515 753,00 Ft
	Összes vétel	9 051 958 450,27 Ft	
	Összes eladás	181 308 446,52 Ft	
2015		Összesen	Havi átlag
Várkerület 42	vétel	1 661 652 286,50 Ft	138 471 023,88 Ft
	eladás	44 944 836,10 Ft	3 745 403,01 Ft
Várkerület 8	vétel	274 434 040,00 Ft	22 869 503,33 Ft
	eladás	4 457 170,00 Ft	371 430,83 Ft
Pagoda	vétel	5 373 692 519,50 Ft	447 807 709,96 Ft
	eladás	349 902 927,45 Ft	29 158 577,29 Ft
	Összes vétel	7 309 778 846,00 Ft	
	Összes eladás	399 304 933,55 Ft	

17. táblázat: A Money Tours Kft. forgalmi adatai

*Forrás: Saját készítés
Adatok forintban értendők*

Már a táblázatait alapján is megállapítható, hogy nagy különbségek vannak az egyes telephelyek forgalma között. Ennek oka főként a telephelyek elhelyezkedése lehet. A táblázat szerint mindvételi, mind eladási adatok szerint a Pagoda soron lévő üzlethelyiség hozza a legnagyobb forgalmat. Második legnagyobb forgalmat a Várkerület 42.-ben bonyolítják le, a legkisebb forgalmat pedig a Várkerület 8.-ban bonyolítják le. Korábban említettem, hogy a Pagoda a soproni vasúti pályaudvar mellett helyezkedik el, ennek nagy jelentősége van a forgalom szempontjából, hiszen itt nem csak a turisztikai, hanem az Ausztriában munkavállaló magyar állampolgárok a lakóhelyük és a munkahelyük közötti ingázás egyik csomópontja, így ott váltják be a keresetüket, illetve a Magyarországra utazó külföldiek is vonattal érkeznek, így nagyobb eséllyel váltanak ebben az üzletbe, mint a várkerületi üzletekben.. Ennek okán ott nagyobb számban váltanak pénzt az emberek.

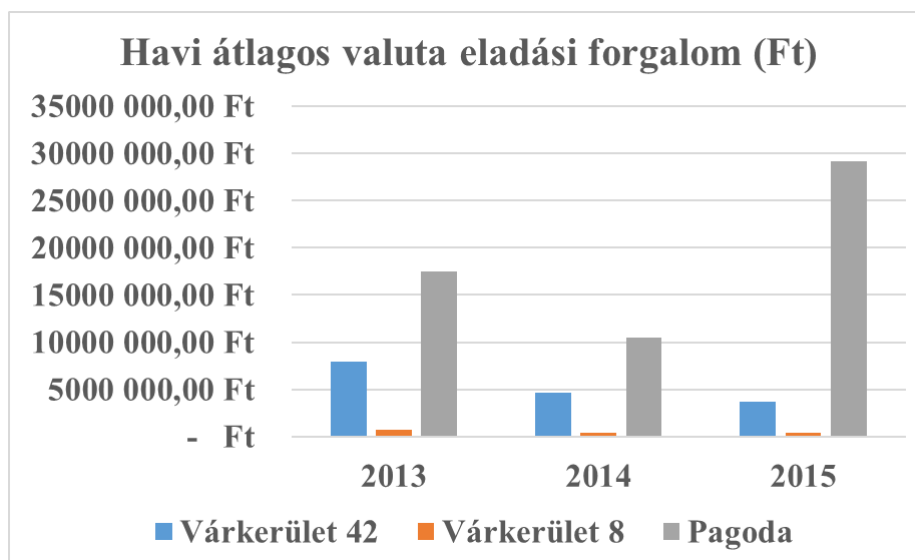
A fenti megállapítást támasztják alá az alábbi diagrammok is (16. és 17. ábra):

12. ábra: Havi átlagos valuta vételi forgalom

Forrás: Saját készítés

Adatok forintban értendők

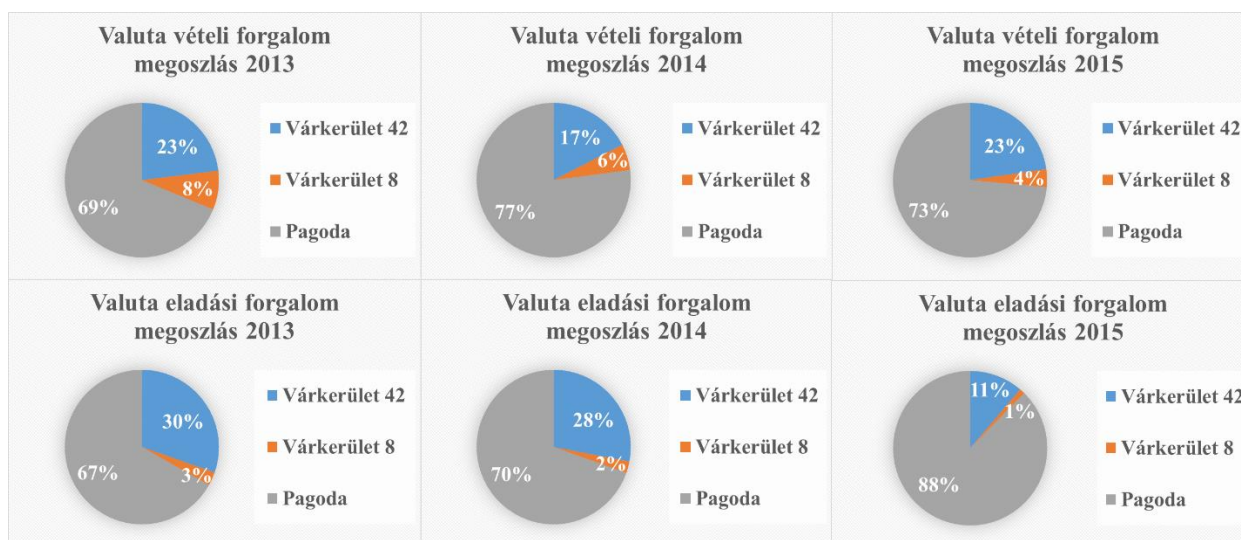

13. ábra: Havi átlagos valuta eladási forgalom

Forrás: Saját készítés

Adatok forintban értendők

Mindkettő havi átlag értékeket tartalmazó diagramm alátámasztja azt, hogy a Pagoda bonyolítja le a forgalom nagy részét. A Pagoda és a Várkerület 42. adja a forgalom nagy részét, a Várkerület 8. forgalmi értékei eltörpülnek a másik két üzlethelyiség adataihoz képest.

14. ábra: Valuta vételi és eladási forgalom arányai az egyes telephelyeken
Forrás: Saját készítés

A 18. ábrán megfigyelhető forgalom megoszlási diagrammok is alátámasztják a korábbi megállapítást. Jól látszik, hogy az utóbbi három évben a mind a valuta vétel és a valuta eladások szempontjából is a Pagoda dominál, növekvő tendenciát mutat, míg a Várkerület 8. forgalma egyre jobban csökken, az összforgalomhoz viszonyítva. Az előbbi adja a forgalmak közel 70%-át, illetve a Várkerület 42. szám alatti üzlet adja körül-belül a forgalom 20%-át, míg a Várkerület 8. forgalma nem jelentős vételi szempontból. Eladás terén is hasonló az arány, de itt a Pagoda forgalma növekszik, a Várkerület 42.-t jelölőkörök pedig évről évre csökken, a Várkerület 8. forgalma itt sem jelentős és itt is csökkenő tendenciát mutat.

Elmondható, hogy a Money Tours Kft. teljes forgalmának a három üzlethelyiségéből a Pagoda kiemelkedő hányadát bonyolítja le, mind valuta vételi, mind pedig valuta eladási szempontból. A Várkerület 42. szám alatt működő üzlet bonyolítja le a maradék forgalom nagy részét, míg a Várkerület 8. forgalma elhanyagolható a többi üzlethelyiséghez képest. Így a Pagoda a leghatékonyabb, a Várkerület 8. a legkevésbé hatékony üzlete a vállalatnak, annak fényében, hogy a fenntartási költségek csak kis mértékben térnek el egymástól.

4.4. CSŐDELŐREJELZÉS

A pénzügyi elemzések egyik ágazata a csődelőrejelzési modelleket foglalja magába, melyek segítenek a vállalatoknak a jövőbeni csődhelyzetek elkerülésében, hiszen minden évben rengeteg vállalkozás életében bekövetkezik a csőd- vagy felszámolási eljárás, ezért egyre nagyobb az igény a megbízható csődelőrejelzési modellek kidolgozására.

A gazdálkodó jelenbéli és jövőbeli megítéléséhez szükséges az éves beszámoló elemzése, így betekintést nyerhetünk a vagyoni pénzügyi, vagyoni és jövedelmezőségi helyzetébe. Az így kapott mutatók gyűjtik egybe a vállalat adathalmazát és nyújtanak megfelelő információkat az elemzések végrehajtásához.

A pénzügyi mutatókat tekinthetjük előrejelzési szempontból a vállalat jövőjét befolyásoló tényezőknek, így ezek a mutatók kerülnek felhasználásra az egyes csődelőrejelzési modellek alkalmazásakor.

Maguk a modellek azt mutatják meg, hogy a vizsgált pénzügyi mutatók milyen hatással vannak a vállalkozás jövőjére. A pénzügyi mutatókon alapuló csődelőrejelzés szakirodalmában két alapvető irány különíthető el a releváns mutatók meghatározása területén: az első a mutatószámok empirikus (szubjektív) kiválasztása, a második a statisztikai módszereken alapuló (objektív) mutatószám-választás (Bernhardsen et al, 2001). A nemzetközi felmérésekben gyakrabban alkalmazzák az empirikus kiválasztást, viszont a statisztikai módszer nagyobb előre jelzési pontossággal kecsegtet (Back et al. 1996).

Tehát a csődelőrejelzési modellek kialakulása során az egyik legfontosabb kérdés az volt, hogy melyik pénzügyi mutatók hatását vegyék figyelembe az előrejelzés során, melyek növelik az előrejelzés pontosságát.

Az 1960-as évek végétől a többváltozós diszkriminancia-analízist alkalmazták a csőd előre jelzésére. Altman (1968) 66 fizetőképes/fizetéseképtelen, vagyis 33 fizetőképes és 33 fizetéseképtelen vállalat mintájára alapozva öt pénzügyi mutatóra, többváltozós diszkriminancia-analízis segítségével építette fel világhírű csődmodelljét – az Altman modellt-, amely 95 százalékban bizonyult eredményesnek a csődbe jutás előtt egy évvel.

„(...) a diszkriminanciaanalízis és a logisztikus regresszió elemzés alapján készített modellekhez viszonyítva magasabb besorolási pontossággal rendelkező csődmodelleket kaphatunk (...)” (Virág–Kristóf, 2005)

Lényegében azokat a mutatókat kereste, amelyek jelentős eltérést mutattak a csődbe ment és a nem csődbe ment vállalatok esetében az előző évek során. Kiválasztott öt mutatót és ehhez az 5 mutatóhoz megbízhatósági súlyozást adott hozzá. Ezeket összeszorozta, majd a kapott értékek megadták a vállalat működésének kockázatát, vagyis a „Z” értéket, mely a csőd bekövetkezésének valószínűségi értéke. Ehhez az értékhez meghatározta a 2.675-ös értéket, mely szerint, ha a vállalat Z értéke nem éri el a 2,675-öt akkor a vállalat csődbe megy. Ez elég durva becslés, ezért később enyhített a szabályon, miszerint, ha a z érték kisebb, mint 1,23, akkor biztos a csődveszély, ha 1,23 és 2,90 közé esik az érték akkor a vállalat a bizonytalansági

zónába esik, vagyis a csődhelyzet veszélye fenn áll, ha pedig meghaladja a 2.90-es értéket, akkor nem áll fenn csődhelyzet veszélye a cégnél.

A fenn említett öt mutató a következő:

- Nettó forgótőke/Összes eszköz (A),
- Adózott eredmény/Összes eszköz (B),
- Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye/Összes eszköz (C),
- Saját tőke piaci értéke/Összes adósság könyv szerinti értéke (D),
- Árbevétel/Összes eszköz (E)

A hozzárendelt súlyozással a modell képlete termelő vállalatok esetében a következő:

$$Z=A*1,2+B*1,4+C*3,3+D*0,6+E*0,999$$

A képlet így csak a termelő vállalatok vizsgálatára alkalmas, a nem termelő vállalatok vizsgálata során az utolsó (E) értéket nem kell figyelembe venni, így a súlyozási értékek is megváltoznak.

Nem termelő vállalatok esetében a képlet a következő:

$$Z=A*6,56+B*3,26+C*6,72+D*1,05$$

A Money Tours Kft. esetében a második képletet kell alkalmaznunk, hiszen nem termelő vállalkozásról van szó. Értékeit a 15., 16. és 17. táblázat szemlélteti.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nettó forgótőke	76960	76122	90435	97335	102395	105091
Összes eszköz	105642	101627	133725	137105	137226	140392
Adózott eredmény	16144	20341	35965	5682	2302	7173
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	18971	23253	39829	8340	1634	8566
ST piaci érték	62480	82821	118786	124468	126770	130420
Összes adósság piaci értéke	43038	18408	14830	12347	8934	9923

18. táblázat: A csődelemzéshez szükséges adatok
Forrás: Saját készítés a beszámolók adatai alapján
Adatok ezer forintban értendők

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A	0,728498	0,749033	0,676276	0,70993	0,746178	0,748554
B	0,152818	0,200154	0,268947	0,041443	0,016775	0,051093
C	0,179578	0,228807	0,297843	0,060829	0,011907	0,061015
D	1,45174	4,499185	8,009845	10,08083	14,18961	13,1432

19. táblázat: A csődelemzéshez szükséges mutatók
Forrás: Saját készítés

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Z	8,008227	11,82789	15,72498	15,78589	19,92872	19,28746

20. táblázat: A Z értéke a Money Tours Kft.-nél
Forrás saját készítés

Az Altman-féle csődelemzési modell szerint a működési kockázatnak az értéke minden évben meghaladta mind a 2.675-ös, mind pedig a 2,90-es értéket, így elmondható, hogy a csőd veszélye egyáltalán nem fenyegette a céget a vizsgálati időszakban, sőt a veszélyhelyzet egyre távolodott, hiszen a Z értéke minden évben növekedett az előző évhez képest. A vizsgálat utolsó évében az érték több mint kétszerese volt a vizsgálati időszak elején kapott értéknek, így a jövőre való tekintettel is elmondható, hogy a következő évben sem fenyegeti csőd a vállalatot.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATTÉTEL

5.1. KÖVETKEZTETÉSEK

A dolgozat következő fejezetében a vizsgáلتa elvégzése után kapott eredményeket értékelem, levonom a következtetéseimet és a további működéshez javaslatokat fogok tenni. Melyek remélhetőleg segítenek a vállalkozás tovább működésében, illetve az eredmények javításában.

A vizsgált időszak legjelentősebb menedzsment szintű döntése az volt, hogy 2013-ban kivált a cégből a dohánytermékek forgalmazásával foglalkozó részleg. Ez a döntés hatással volt mind a likviditásra, mind a jövedelmezőségre, melyet jól szemléltettek a kapott eredmények is. A likviditás mértékét megnövelte, míg a jövedelmezőség sajnálatos módon csökkent emiatt.

A vizsgálatok elvégzése után elmondható, hogy a Money Tours Kft. fizetőképessége jónak mondható, a rövidtávú fizető képességének értékei magasak, így az azonnali fizetési kötelezettségeknek megfelelő módon eleget tud tenni. A környezetében működő hasonló versenytársak átlagos értékeihez viszonyítva is magas likviditással működik, a pénzeszköz állománya nagyon magas, amely az iparágban nem probléma, hiszen a pénzváltás területén tevékenykedő gazdálkodók készletei is pénzeszközök. A magasabb likviditás arra utal, hogy a vállalatnak álló tőkéje van, amelyet újra be lehetne fektetni a vállalkozásba, így növelve a hatékonyságot.

A hosszú távú pénzügyi helyzetéről megállapítható, hogy szintén jó. A tőke nagy része saját tulajdonban van, az idegen tőke aránya kicsi, így az idegen tőke költsége is alacsony, valamint az idegen tőke aránya csökkenő tendenciát mutat, vagyis a vállalat kötelezettségei egyre kevesebb részét képezik a tőkének, amely hosszú távon csökkenti az eladósodottság veszélyeit.

A jövedelmezőség szempontjából a kapott eredmények nem olyan jók, mint a likviditás esetében. Az eredmények szerint ugyan jövedelmező a vállalkozás tevékenysége, de a vizsgálat során lecsökkent, majd újra növekvő tendencia figyelhető meg, főként az imént említett 2013-as évtől kezdve, amely azt jelenti hogy a tevékenységi kör megváltozása nem tett jót a jövedelmezőségnek, ugyanakkor a menedzsment kedvező döntéseket hozott azóta, amelyekkel növelték a jövedelmezőséget, ugyanakkor a mértékét növelni kell, mert a vizsgálat első időszakában jelentősen magasabb volt, mint a későbbiekben. A cél pedig a minél magasabb jövedelmezőség elérése.

A hatékonyság vizsgálatakor a három telephely forgalmát hasonlítottam össze. A kapott eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy a Pagoda üzlethelyiség messze a legmagasabb

forgalmat bonyolítja mind valuta vétel, mind pedig eladás terén. A Várkerület 42. hozza a második legmagasabb forgalmat, míg a Várkerület 8. a teljes forgalom töredékét adja.

Az Altman féle csődelemzési modell lefuttatása után pedig az állapítható meg, hogy a csőd veszélye a vizsgált időszak alatt sem, illetve a közeljövőben sem fenyegeti a vállalatot. A gazdasági tevékenységét jól végzi. A modell eredményei messze túlszárnyalják a veszélyhelyzet értékét.

5.2. JAVASLATTÉTEL

A fent említett konklúziók és annak alapjául szolgáló vizsgálat eredményeinek fényében a vállalkozás működésére tett javaslataimat ebben az alfejezetben írom le.

Először is a túlzottan magas likviditás csökkentésének céljából azt tudom javasolni a menedzsmentnek, hogy a felesleges pénzeszközöket fektessék be mind értékpapírokba, mind pedig újra a vállalkozásba. A tőke lekötésével az állótőke hasznot fog termelni, az értékpapírok kamatai révén. A vállalat fejlesztése révén pedig a befektetett tőke magasabb jövedelmezőséget és végső soron hasznot fog termelni.

A saját tapasztalatok alapján azt tudom javasolni, hogy a Várkerület 42. üzletet kell technikailag fejleszteni, megfelelő internet hozzáféréssel, hogy az árfolyamok alakulását mindig nyomon lehessen követni, valamint a gépek megbízhatósága is növekedne a technikai fejlődéssel. A forgalmi adatok alapján az első két helyen álló üzlet fejlesztését tudnám javasolni, mert a Várkerület 8. nem bonyolít akkora forgalmat, mint a másik kettő üzlethelyiség, így ott a fejlesztés nem annyira szükséges.

Továbbá a magas likviditást elkerülendő javaslatom még az, hogy a menedzsment egy újabb üzlethelyiség megvásárlásával és felszerelésével tudná megfelelő módon lekötni a pénzeszközöket. Így csökkenne a túlzottan magas likviditás és növekedne a forgalom, végső soron pedig a jövedelmezőség is növekedne egy új üzlethelyiség üzembe helyezésével. Ez az intézkedés mind a kettő elemzési eredményt a megfelelő irányba tudná elmozdítani a véleményem szerint. A város ismeretének fényébe olyan helyen ajánlanám az üzletnyitást, ahol nagyobb a külföldiek, illetve a külföldön kereső magyarok mozgása. Ilyen hely például Sopronban a Győri út környéke, ahol a bevásárlásokat intézik az emberek, illetve a határ környékén a Sopron Pláza területén esetleg, vagy a Lackner Kristóf utcán, ahol az üzletsorok, illetve gyorséttermek miatt is gyakran megfordulnak mind a külföldiek, mind a magyarok.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A Money Tours Kft. Sopron területén működő pénzváltással foglalkozó gazdasági szereplő. Elhelyezkedése miatt az egyik leghatékonyabb körzetben tevékenykedik. Ez az Osztrák határ közelségének köszönhető, hiszen az Európai Unióhoz és a Schengeni Egyezményhez való csatlakozásnak köszönhető, ami miatt felélénkült mind a munkaerő, mind pedig a tőke áramlása a térségben.

A pénzváltás iparága törvényileg nagyon szigorúan szabályozott, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának elkerülése miatt, melyet a pénzváltók szigorú belső szabályzatai is alátámasztanak. A pénzváltók biztonságtechnikai felszerelése is ezt bizonyítja, melynek a vizsgált vállalkozás teljes mértékben megfelelt.

A Money Tours Kft. gazdasági elemzését a 2010-2015-ös időszakra elvégezve elmondhatjuk, hogy a vállalkozás egy likviditási szempontból specifikus iparágban tevékenykedik, mely révén nagyon magas likviditással kell működnie, ez az iparág a pénzváltás területe. Ennek ellenére a környezetében lévő versenytársakhoz képest is magas likviditással működik, amely arra utal, hogy álló tőke áll rendelkezésére a vállalkozásnak, amelynek újra befektetése hatékonyabbá és jövedelmezőbbé tenné a vállalkozást.

A hosszú távú pénzügyi helyzete kiváló. A tőkeszerkezetét tekintve főként saját kézben van a vállalkozás és az idegen tőke aránya csökken, így kiváló fedezetet nyújt a kötelezettségeire, valamint külső szemlélő számára jó megítélést biztosítanak a mutatók, hiszen az egyes befektetések nem megtérülési kockázata alacsony, a magas fedezet mellett, melyeket alátámasztanak a vizsgálat során kapott értékek és azok grafikus ábrázolásai is.

A jövedelmezősége alapján azt mondhatjuk, hogy a vállalat minden évben jövedelmezően gazdálkodott, de a vizsgálati időszak elején mért értékhez képest alacsony a vizsgálati időtartam végét jellemző érték. Ez alapján a jövedelmezőségen mindenképpen javítani kell, hogy elérje a korábbi eredményeket a vállalkozás. Jövedelmezőségi szempontból a 2012-2013-as tevékenységi kör módosulása nem tett jót a vállalkozásnak, de a mutatók közelmúltbeli értékei azt mutatják, hogy a menedzsment döntései korrigálni tudták a jövedelem visszaesést és újra növekvő tendenciát mutat a gazdasági tevékenység eredményessége.

A hatékonyságot az egyes üzlethelyiségek forgalmának összehasonlításával próbáltam megvizsgálni, melynek alapján elmondható, hogy a vállalkozás három telephelyéből kettő kiemelkedik (Pagoda, Várkerület 42) forgalom szempontjából, ezek adják a forgalom nagy részét, egy üzlet (Várkerület 8) elhanyagolható forgalmat generál a másik kettőhöz képest.

Az Altman féle csődmodell alkalmazása pedig megmutatta, hogy egyik évben sem és a közel jövőben sem fenyegeti a csőd, vagy felszámolási eljárás elrendelése a vállalkozást. A vizsgálat során kapott értékek magasak voltak és növekvő tendenciát mutattak.

Összességében a Money Tours Kft. gazdálkodásáról elmondható, hogy jó, jövedelmezően működik a vállalkozás, amely magas likviditással működik. A tőkéjével megfelelően gazdálkodik, a háromból kettő kiemelkedő forgalmat termelő telephellyel rendelkezik. A jó gazdálkodási tevékenységnek köszönhetően a csőd veszélyét is elkerüli.

Az álló tőke csökkentésére az értékpapírokba való befektetést javasoltam. A jövedelmezőség javításának céljából - mely az állótőkét is lekötné – egy új üzlet üzembe helyezését javasoltam, a város valamely nagyobb általános forgalommal rendelkező területén, illetve a két jelentősebb forgalmat generáló üzlethelyiség fejlesztését.

FELHASZNÁLT IRODALOM JEGYZÉKE

1. Back – Laitinen – Sere – Van Wezel (1996): *Choosing bankruptcy predictors using discriminant analysis, logit analysis, and genetic algorithms*. Technical Report. 40. sz. Turku Centre for Computer Science. Turku
2. Bernhardsen (2001): *A model of bankruptcy prediction*. Financial Analysis and Structure Department. Research Department. Norges Bank. Oslo. (Munkanyag.)
3. Bíró Tibor - Kresalek Péter - Pucsek József - Sztanó Imre (2012) *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*. Perfekt Zrt.
4. Chikán Attila (2008) *Vállalatgazdaságtan*. Aula Kiadó, Budapest
5. Havran Dániel. (2010): *A vállalati likviditáskezelés*. PhD - értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem
6. Kovács Dániel Máté – Mohl Gergely (2012) *A Vállalati likviditásmenedzsment számviteli támogatása*. Vezetéstudomány XLIII. évf. 2012. 10. szám
7. Kresalek Péter - Pucsek József (2012) *Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez*. Perfekt Zrt. Kiadó, Budapest
8. Kristóf Tamás (2008) *A csődelőrejelzés és a nem fizetési valószínűség számításának módszertani kérdéseiről*. Közgazdasági Szemle, LV. évf., 2008. május
9. Lökkös Gergő (2012) *A Money Tours Kft. készletgazdálkodásának elemzése*. Sopron, Nyugat-magyarországi Egyetem (szakdolgozat)
10. Siklósi Ágnes- Veress Attila (2014): *Könyvvézetés és beszámolóképzés*. Saldo Kiadó
11. Virág Miklós-Kristóf Tamás-Fiáth Attila- Varsányi Judit (2013) *Pénzügyi elemzés, csődelőrejelzés, válságkezelés*. Kossuth Kiadó, Budapest
12. 2000. évi C. törvény
13. 2007. évi CXXXVI. A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény
14. 2012. évi CXVI. a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló törvény
15. 2012. évi CXXXIV. a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény
16. *A Money Tours Kft. éves beszámolója 2010-2015*
17. <http://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkoztar>
18. <http://www.magyarmagnas.ro/tozsde/oktatas/a-cegelemzes-alapjai.html>

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Alapadatok alakulása.....	24
2. ábra: Money Tours Kft. Likviditási gyorsráta mutatójának alakulása	25
3. ábra: Money Tours Kft. Pénzeszközök likviditási mutatójának alakulása.....	27
4. ábra: Money Tours Kft. Másodfokú likviditási mutatójának alakulása	28
5. ábra: Money Tours Kft. Harmadfokú likviditási mutatójának alakulása	29
6. ábra: Tőke megoszlás arányai	32
7. ábra: Adósságállomány fedezettsége.....	33
8. ábra: Saját tőke multiplikátor	34
9. ábra: Saját tőke arányos jövedelmezőségi mutató (ROE) a Money Tours Kft.-nél	35
10. ábra: Eszközarányos jövedelem (ROA) a Money Tours Kft. esetében.....	36
11. ábra: Komplex jövedelmezőség a Money Tours Kft.-nél	37
12. ábra: Havi átlagos valuta vételi forgalom	40
13. ábra: Havi átlagos valuta eladási forgalom	40
14. ábra: Valuta vételi és eladási forgalom arányai az egyes telephelyeken.....	41
15. ábra Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján	52
16. ábra: Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján	52
17. ábra: Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján	53

KÉPJEGYZÉK

1. Kép: Pagoda sor	21
2. Kép: Várkerület 42.	22
3. Kép: Várkerület 8.	22

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: A mérleg általános formája.....	6
2. táblázat: Az összköltség eljárásos eredménykimutatás	7
3. Táblázat A négyfokú likviditási mérleg	16
4. táblázat: Beszámoló adatai a likviditás méréséhez.....	24
5. táblázat A likviditási gyorsráta értékei	25
6. táblázat Pénzeszközök likviditásának értékei.....	26
7. táblázat: Másodfokú likviditási mutató értékei	28
8. táblázat: Harmadfokú likviditási mutató értékei	29
9. táblázat: A pénzügyi helyzet elemzéséhez szükséges adatok	31
10. táblázat: A Money Tours Kft saját tőke és idegen tőke megoszlási aránya	31
11. táblázat: A Money Tours Kft. adósságállomány fedezettségi mutatójának értékei	32
12. táblázat: A Money Tours Kft. saját tőke multiplikátor mutatói	33
13. táblázat: A Money Tours Kft. jövedelmezőség szükséges adatai	35
14. táblázat: A Money Tours Kft. ROE mutatói	35
15. táblázat: A Money Tours Kft. ROA mutatóinak értékei	36
16. táblázat: A Money Tours Kft. komplex jövedelmezőségi mutatói	37
17. táblázat: A Money Tours Kft. forgalmi adatai	39
18. táblázat: A csődelemzéshez szükséges adatok	43
19. táblázat: A csődelemzéshez szükséges mutatók.....	43
20. táblázat: A Z értéke a Money Tours Kft.-nél	44

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET:

A Money Tours Kft. éves beszámolóinak mérlegértékei 2010-2015 (Eszköz oldal):

	Tételsor megnevezése	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	A. Befektetett eszközök	24631	22191	37520	32562	27914	27011
2	<i>I. Immateriális javak</i>						
3	2. sorból: Immateriális javak érték helyesbítése						
4	<i>II. Tárgyi eszközök</i>	<i>24631</i>	<i>22191</i>	<i>37520</i>	<i>32562</i>	<i>27914</i>	<i>27011</i>
5	4. sorból: Tárgyi eszközök érték helyesbítése						
6	<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>						
7	6. sorból: Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítése						
8	6. sorból: Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete						
9	B. Forgó eszközök (10.+11.+14.16.sor)	80990	79361	96135	104492	109295	113366
10	<i>I. Készletek</i>	<i>22579</i>	<i>22351</i>	<i>31570</i>	<i>438</i>	<i>2028</i>	<i>2055</i>
11	<i>II. Követelések</i>	<i>5903</i>	<i>5099</i>	<i>12670</i>	<i>41522</i>	<i>43722</i>	<i>6692</i>
12	11. sorból: Követelések értékelési különbözete						
13	11. sorból: Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete						
14	<i>II. Értékpapírok</i>						
15	14. sorból: Értékpapírok értékelési különbözete						
16	<i>IV. Pénzeszközök</i>	<i>52508</i>	<i>51911</i>	<i>51895</i>	<i>62532</i>	<i>63545</i>	<i>104619</i>
17	C. Aktív időbeli elhatárolások	21	75	70	51	17	15
18	Eszközök összesen (01.+09.+17.sor)	105642	101627	133725	137105	137226	140392

15. ábra Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Money Tours Kft. éves beszámolóinak mérlegértékei 2010-2015 (Forrás oldal):

	Tétel (sor) megnevezése	2010	2011	2012	2013	2014	2015
19	D. Saját tőke (20.+22.+23.+24.+25.+26.+29. sor)	62480	82821	118786	124468	126770	130420
20	<i>I. Jegyzett tőke</i>	<i>2700</i>	<i>2700</i>	<i>2700</i>	<i>2700</i>	<i>2700</i>	<i>2700</i>
21	20.sorból: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken						
22	<i>II. Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)</i>						
23	<i>III. Tőketartalék</i>						
24	<i>IV. Eredménytartalék</i>	<i>26106</i>	<i>37250</i>	<i>53571</i>	<i>89536</i>	<i>95218</i>	<i>97518</i>
25	<i>V. Lekötött tartalék</i>	<i>17530</i>	<i>22530</i>	<i>26550</i>	<i>26550</i>	<i>26550</i>	<i>26550</i>
26	<i>VI. Értékelési tartalék (27.-28. sorok)</i>						
27	Érték helyesbítés értékelési tartaléka						
28	Valós értékelés értékelési tartaléka						
29	<i>VII. Mérleg szerinti eredmény</i>	<i>16144</i>	<i>20341</i>	<i>35965</i>	<i>5682</i>	<i>2302</i>	<i>3652</i>
30	E. Céltartalék						
31	F. Kötelezettségek (32.+33.+34.sor)	43038	18408	14830	12347	8934	9923
32	<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i>	<i>30719</i>	<i>8878</i>				
33	<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>	<i>8289</i>	<i>6291</i>	<i>9130</i>	<i>5190</i>	<i>2034</i>	<i>1648</i>
34	<i>III. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>	<i>4030</i>	<i>3239</i>	<i>5700</i>	<i>7157</i>	<i>6900</i>	<i>8275</i>
35	34. sorból: Kötelezettségek értékelési különbözete				290		
36	34. sorból: Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete						
37	G. Passzív időbeli elhatárolások	124	398	109	290	1522	49
38	Források összesen (19.+30.+31.+37. sor)	105642	101627	133725	137105	137226	140392

16. ábra: Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

3. SZÁMÚ MELLÉKLET:

A Money Tours Kft. éves eredménykimutatásai 2010-2015:

Tétel (sor) megnevezése	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 I. Értékesítés nettó árbevétele	339042	449248	601661	367482	87109	114700
2 II. Aktivált saját teljesítmények értéke						
3 III. Egyéb bevételek	51	2364	241	250		135
4 III. sorból: visszaírt értékvesztés						
5 IV. Anyagjellegű ráfordítások	301375	399291	529372	305467	32378	51279
6 V. Személyi jellegű ráfordítások	9248	16831	20203	18303	17675	19498
7 VI. Értécsökkenési leírás	6135	7509	8785	9900	10811	11324
8 VII. Egyéb ráfordítások	3364	4728	3713	25722	24611	24168
9 VII. sorból: értékvesztés						
10 A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I.+II.+III.-IV.-V.-VI.-VII.)	18971	23253	39829	8340	1634	8566
11 VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	138		1	2	2731	46
12 VIII. sorból: értékelési különbözet						
13 IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	1138	1205	1678	1693	1455	1187
14 IX. sorból értékelési különbözet						
15 B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII.-XI.)	-1000	-1205	-1677	-1691	1276	-1141
16 C. Szokásos vállalkozási eredmény (+A.+B.)	17971	22048	38152	6649	2910	7425
17 X. Rendkívüli bevételek			5		50	
18 XI. Rendkívüli ráfordítások	3					
19 D. Rendkívüli eredmény (X.-XI.)	-3		5		50	
20 E. Adózás előtti eredmény (+C.+D.)	17968	22048	38157	6649	2960	7425
21 XII. Adófizetési kötelezettség	1824	1707	2192	967	658	252
22 F. Adózott eredmény (+E.-XII.)	16144	20341	35965	5682	2302	7173
23 G. Mérleg szerinti eredmény	16144	20341	35965	5682	2302	3652

17. ábra: Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján